

V rdeči Kitajski je bilo aretiranih že osem katoliških škofov

Pred "ljudskim sodiščem" je tudi sedem redovnic.—Vsi škofi so obtoženi vohunstva in imperialističnih aktivnosti.

NEW YORK. — Štivilo katoliških škofov, ki so jih kitajski komunisti zaprli, se je dvignilo pretekli teden do osem, dočim je bilo postavljenih pred "ljudsko sodišče" sedem redovnic.

Zadnji žrtvi komunistov sta nadškof Secondino Petronio Lachio, Italijan, in škof Arturo Quintanilla, španec, oba iz Honan province.

Škof Ambrose Pinger, Amerikaneec, in škof Charles Weber, Nemec, oba iz Šantung provinca, sta pod ukazom "hišnega zapora", kar pomeni, da se ne smeata ganiti iz svojih stanovanj.

Pred temi pa so bili aretirani sledeči škofi: — Amerikanka Francis X. Ford in Frederick A. Donahy, nadškof Gaetano Pollio, Italijan, in škof Romano Boisguerin, Francoz. Vsi so obtoženi običajnih "zločinov" — izdajstva, vohunstva in imperialističnih aktivnosti.

Železniška nesreča v Pennsylvaniji; več mrtvih in ranjenih

BRYN MAWR, Pa. — Dne 18. maja se je lokomotiva ekspresnega vlaka Pennsylvanija železnice z vsjo silo zaletela v stoječ osebni vlak ter razkrala clevelandski spalni vagon na dvoje.

V koliziji je bilo ubitih osem oseb — sedem moških in ena ženska, 63 pa je bilo ranjenih. — Vodstvo Pennsylvanija železnice je izjavilo, da ne more pojasniti, zakaj se je ta vlak zaletel v Detroit-New York vlak, ki je stal na tračnicah. Uvedena bo preiskava.

Taft je pripravljen kandidirati

DAYTON, O. — Senator Robert A. Taft je izjavil, da se ne bi odrekel predsedniški kandidaturi, če bi njegovo kandidaturu zahtevala republikanska večina.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes deloma oblačno in malo hladneje podnevi in ponoči.

Tri na dan

Ko je "Cankar" podajal neko igro v SND na St. Clair Ave. je bila občutno pičila udeležba. Istočasno sta podala zbor Adrijana in Slovan v Euclidu koncert nabito polni dvorani.

Na St. Clairju so se tolažili. Slabo vreme, pa so ostali ljudje doma! Ne bo držalo, ker tudi v Euclidu je bilo slabo vreme, pa so ljudje prišli v polnem številu.

Pa je Dom na St. Clairju bližje ljudem, kot je Dom v Euclidu. Torej fantje pri "Cankarju", na delo in poiščite pravi vzrok. Mi ga dobro poznamo, pa ga vam ne bomo povedali, nak.

Joseph Košak umrl

V New Smyrna Beach, Florida, je umrl Joseph Košak, star 77 let. Pokojnik je bil po poklicu črkostavec in je delal svoječasnno v Duluthu, Chicagu in pri Sakserju v New Yorku. Zadnja leta je živel v pokoju v Floridi. Tam zapušča vdovo.

Pokojni Košak je bil priljubljen pri vseh urednikih, s katerimi je skupaj delal. Ko je dobila Katoliška tiskarna (poznaneje Jugoslovanska tiskarna) v Ljubljani kjer se je tiskal dnevnik "Slovenec", svoje prve stavke stroje (linotype), je poklical Košaka iz Amerike ter ga uposlila, da je učil prve stavke na teh strojih. — Naj mu bo rahla ameriška zemlja!

Embargo — druga velika zmaga Zdr. narodov

Tako je izjavil ambasador Warren Austin po konferenci s predsednikom Trumanom.

WASHINGTON. — Ambasador Warren Austin je izjavil v soboto po konferenci s predsednikom Trumanom, da je embargo orožja in drugih vojnih potrebščin komunistični Kitajski, ki so ga odglasovali Združeni narodi, — "druga velika zmaga" v boju proti komunistični agresiji. Prva je v našem stališču napram Koreji.

Warren Austin je dalje dejal, da je trdno prepričan, da bodo vse države izven sovjetskega območja izpolnjevale določbe ekonomske blokade rdeče Kitajske.

"Stvar, ki se je komunisti najbolj boje, je svetovna moralna zveza napram njim", je rekel Austin in dodal: "Ako bi bili v Koreji uspehi, bi kitajski komunisti zaporedoma napadli Japonsko, Formozo, Filipine, Indokino in Malajo, dočim bi sovjetski sateliti v Evropi napadli Zapadno Evropo."

Vse kaže, da bodo tudi atomske bombe kmalu zastarele

Poizkusni poleti letal, vodenih potom televizije in oboroženih z atomskimi izstrelki.

NEW YORK. — Revija Times poroča, da so že letela nad ameriški mesti letala, ki so bila vodena po televiziji. Piloti teh letal, ki so bili več sto milj daleč od poletov, so videli pred seboj reke, mostove in mesta, nad katerimi so letala ta letala. Neki pilot je dejal: "Za tarčo smo izbrali mestno hišo nekega mesta, ki je bila tako natančno pred našimi očmi, da bi lahko poleteli naravnost vanjo, če bi hoteli."

Ameriški znanstveniki so iznašli in izpopolnili štiri vrste atomskih izstrelkov, ki letijo z velikansko naglico in poiščejo z neverjetno natančnostjo svoje tarče.

"Kapital" bodo brali tudi slepci

MOSKVA. — Ministrstvo prosvete je naznanilo da bo izdalo Karl Marksov "Kapital" v otplivem tisku za slepce. Poleg Kapitla bo izdana tudi Leninova knjiga "Razvoj kapitalizma v Rusiji."

Acheson se ne da pognati iz urada državnega tajnika

Njegove odstranitve si na tihem želi mnogo demokratov, republikanci jo pa javno zahtevajo.

WASHINGTON. — Državni tajnik Acheson je zopet izjavil, da namerava ostati v uradu državnega tajnika, kar bo vsekar razplamtelo ponovne zahteve po njegovu odstranitvi. Acheson je rekel časnikařem: "Ne, gospodje, nobenega namena nimam, da bi podal ostavko. Moja pozicija je zmerom enaka: To mesto sem sprejel za periodo, dokler bo vojna končana in tu bom ostal, dokler predsednik želi, da ostanem."

Iz te njegove izjave in iz novnih izjav predsednika Trumana, da nikakor ne misli zamenjati svojega državnega tajnika, je torej razvidno, da je vprašanje rešeno.

Ampak ni še rešeno. Mnogi demokratje na tihem želijo, da bi se predsednik iznebil Achesona, o republikancih pa je itak znano, da javno zahtevajo njegov odstop, zlasti od takrat, ko je Acheson javno izjavil, "da ne bo obrnil hrbta" Algerju Hissu, obsojenemu izdajalcu, ki je bil Achesonov intimni prijatelj, kar je moda še danes. . .

Rusi drže 70 Japoncev

TOKIO. — Japonsko časnikařna agencija poroča, da je v ruski oblasti dvajset ribiškikh ladij in 70 ribičev. Ista agencija naznanja, da so izza konca vojne Rusi zasedli 96 japonskih ribiškikh ladij in 722 japonskih ribičev.

VOŽNJA V AVTOBUSIH IN NA POULIČNI BO STALA OD 1. JULIJA 15 IN 20 CENTOV

CLEVELAND, O. — Vožnja na poulični železnici in avtobusih bo po 1. juliju letošnjega leta najbrž stala 15 in 20 centov. To je razvidno iz vprašanja Cleveland transit sistema Uradu za ustalitev cen, če je dovoljeno zvišanje vožnje od sedanjih 13c odnosno 18 centov.

Urad je odgovoril, da je tako zvišanje dovoljeno, ker transit družbe ne prihajajo pod stabilizacijske zakone.

Dne 1. julija postane polnomočen nov delavski kontrakt, ki bo vsekakor vseboval višje mezde

Poboji komunistov v novi ofenzivi

10,000 vojakov išče podivjanega morilca

RABAT, Francoski Maroko. — Deset tisoč vojakov, ki jim pomagajo oboroženi domačini in policijski psi, išče v gorovju Atlas nekega pobesnelega francosko-maroškega delavca, ki je ubil trinajst oseb. Morilec je prišel s svojim ubijalskim poslom predpreteklo nedeljo. Oborožen s karabinko je v neki samotni pokrajini ubil šest oseb, od takrat pa še sedem nadaljnih.

Prvotna poročila o žrtvah potresa so bila pretirana

SAN SALVADOR. — Vladne oblasti so izjavile, da so doslej spravile izpod razvalin mesta Jacuapa, ki je bilo domala uničeno po potresu, 375 trupel. Prvotna vladna poročila so naznanjala, da je mrtvih okoli 1,000 ljudi.

Vlada dalje poroča, da ni ostalo v Jacuapi, kjer je bilo 14,000 prebivalcev, niti eno poslopje, ki bi moglo še služiti za stanovanje. O drugih mestih, ki so bila po tedanjih poročilih tudi prizadeta po potresu, ni dala vlada nikakih dodatnih poročil.

3-tedenske počitnice na Švedskem

Stockholm. — Švedski parlament je odločil, da imajo dobiti od sedaj naprej vsi delavci in uslužbenci na švedskem tritedenske plačane počitnice na leto. Doslej so jih dobivali po 12 dni.

Klanje in pobijanje z bajoneti in granatami. — Komunisti napadajo preko kupov svojih trupel. Ameriško vojaštvo dobesedno brodi po krvi sovražnikov.

HRABROST IN MORALA AMERIŠKEGA VOJAŠTVA JE ODLIČNA

TOKIO. — V soboto so kitajski komunisti pridrl pred zavezniške črte preko tisočev svojih mrtvecev ter potisnili zavezniške nazaj na vsej 125 milj dolgi plamteči fronti. Samo ameriška veteranska osma divizija je pobila okoli 10,000 komunistov, ko se je izborila iz pasti v bližini kraja Hangije, 55 milj severnovzhodno od Seoula.

TOKIO, nedelja. — Ameriške čete so vrgle nazaj rdeče napade v bitki z ročnimi granatami in bajoneti, 18 do 25 milj severnovzhodno od Seoula.

V soboto so ameriške čete zlo-mile samomorilni napad severnokorejskih komunistov na periferiji Seoula in odbile kitajski udarec na vzhodno - centralni fronti.

Zaprepaščeni nad nezasišani-mi izgubami, ki so jih utrpeli v svoji štiridnevni ofenzivi, so se unesli, toda poročila naznanjajo, da so se znova zgrozili, ko je prišlo povelje za pregrupacijo, da tvegajo nov poizkus, ki se u-tegne vsak trenutek pojaviti.

Častniki amer. druge divizije, ki je vzdržala najhujše udarce, menijo, da znašajo samo v njihovem sektorju komunistične izgube okoli 35,000 mož, odkar so pričeli komunisti v sredo svojo ofenzivo.

Tu je bil eden najbolj koncentriranih sovražniških napadov, kjer se je komunistom skoraj posrečilo prevaliti neko ameriško divizijo. — Štirje bataljoni Severnokorejcev — 2,400 do 4,000 mož — so udarili na zunanje utrdbe Seoula, toda so bili pobiti v strašni moritvi, ko so planili na minka polja in se potem še zapleli v bodičasto žico.

Na vzhodno-centralni fronti je udarilo ameriško drugo divizijo in dve južnokorejski diviziji 125,000 Kitajcev, tako zvanih udarnikov (shock troops). Drugo divizijo je napadlo 96,000 komunistov, toda divizija je napad sijajno vzdržala.

Polkovnik Coughlin poroča, da je bilo odrezanih 3,200 njegovih mož po kitajskih četah. Po

36 urah so si ti možje izsekali pot iz obroča preko kupov mrtvecev, tako da so dobesedno brodili po krvi.

Na drugem kraju so kitajski komunisti dosegli minka polja, kjer so jih eksplozije min mnogo pobile. Kar jih ni bilo tam pobitih, so pridrl do bodičaste žice, kjer so jih pričele neusmiljeno kositi ameriške strojnice. Pogled na njihova trupla, viseča preko žic, je bil grozen.

Iranska vlada je ledeno sprejela britansko nolo

Ker je premier še vedno zabarikadiran v poslopju parlamenta, je noto sprejel minister zunanjih zadev.

TEHERAN, Iran. — Iranski vladni uradniki so ledeno sprejeli angleško noto, s katero jih Anglija svari, češ da bodo nastale "resne posledice", ako vlada ne reši s pogajanjem z Anglijo sedanjih diferenc glede lastništva olja.

Premier Mohamed Massadegh ni hotel sprejeti angleškega ambasadorja v svojem zabarikadiranem uradu v poslopju parlamenta. Premier se je tam zabarikadiral, da bi se zavaroval pred morebitnim atentatom na svoje življenje. Zato je angleški ambasador Francis Shepherd izročil noto zunanjemu ministru Bagherju Kazemi.

Angleži so predlagali v svoji noti, da so pripravljeni poslati v Iran svojo komisijo, ki bi rešila z iransko vlado vprašanje o bodočnosti oljne družbe, ki je bila podzavljena in katero lastujejo Angleži.

Indija hoče kupiti pristanišče

KARACHI, Pakistan. — Uradni viri poročajo, da bi Indija rada kupila pristanišče Gwadra, ki leži na arabski obali in je oddaljeno 400 milj od Karachija.

Odhod 4. divizije

NEW YORK. — Pretekli teden se je vkrcala za Evropo ameriška 4. divizija, ki bo postavljena na razpolago generalu Eisenhowerju.

NAJNOVEJŠE VESTI

TOKIO. — Zavezniške čete so danes zjutraj odbile divje napade kitajskih komunistov v centralni Koreji ter napadle z močnimi oklepnimi patruljami sovražnikove položaje na zapadu.

SALT LAKE CITY, Utah. — Več kot 400 jetnikov v državni jetnišnici je včeraj izpuštilo sedem paznikov, ki so jih držali kot talce pet ur tekom velikega punta. Jetniki so obljubili, da se bodo vrnili v svoje celice, ko bodo po prejši počitili škodo, ki so jo povzročili tekom punta in katera znaša tisoče dolarjev.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pridite — molimo! —

Zveza Oltarnih Društev bo imela skupno obhajilo med slovesno mašo na praznik Sv. Rešnjega Telesa v četrtek 24. maja ob 9. uri v cerkvi sv. Pavla na Euclid Ave. in E. 40th St. Govoril bo prevz. g. škof Dr. Gregorij Rožman.

Pogreb Antonije Gnidovec — Pogreb Antonije Gnidovec bo v torek ob 8:15 zjutraj iz Mary A. Svetek pogrebnega zavoda, ob 9 v cerkev sv. Kristine in od tam na Kalvarija pokopališče.

Tretja obletnica — Dne 24. maja bo ob sedmih zjutraj v cerkvi sv. Agate, 1269 Lakeview Rd., maša za pokojnega Franka Fritza ob tretji obletnici njegove smrti.

Sobotna parada — V sprevodu ali veliki paradi oboroženih sil ameriških se je vzeležila slovenska skupina clevelandskih Slovencev odlično zastopana pod vodstvom Mr. Anton Grdine. Lepe obleke slovenskih narodnih noš so vzbujale zanimanje in pohvalo gledalcev, ki jih je bilo nad sto tisoč. Obširno poročilo prinesemo jutri.

Koncert pri sv. Lovrencu — V nedeljo 27. maja bo imel Mladinski pevski zbor fare sv. Lovrenca koncert v cerkveni dvorani na E. 81. cesti. To bo zelo lep koncert s peštrim programom, ki ga bodo izvajali mladi pevci podvodstvom svojega pevovodje Ivana Zormanca.

Nesreča na St. Clair Ave. — V petek zvečer sta bila na St. Clair in E. 76 povožena od tovrnega avta dva dečka, ki sta se vozila na kolesih. Eden je bil ubit, drugi pa težko ranjen. Po imenih sodeč, dečka nista Slovence.

Novi grobovi

John Janežič

Po dolgi bolezni je umrl rojak John Janežič, 3550 E. 113. St., v starosti 73 let. Ranjki je bil doma iz Sv. Vida na Dolenskem, odkoder je prišel sem pred 50 leti. Spadal je k društvu sv. Lovrenca št. 63. KSKJ, ter društvu sv. Imena. Poleg žalujoče soproge Jozefine, rojene železnikar, zapušča hčere Mary, Josephine Sadar, Victoria Huth, sinove Joseph, Louis, Frank, Anton in Lawrence, ter vnuke in vnukinje. Pred 17 leti je umrl sin John. Pogreb blagopokojnika se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda in v cerkev sv. Lovrenca ob 9 uri.

Martin Frank

Umrl je Martin Frank, stanujoč na 651 E. 99. St. Po operaciji lanskega avgusta ni nikoli popolnoma okrevl. Umrl je v soboto zvečer ob 6:30 na svojem domu. Bil je rojen v Erjavčah, fara Hrušica, Primorsko, in znan po domače kot Skočajev. V Ameriko je prišel leta 1906. Zapuščal ženo Mary, roj. Gustinčič, hčer Mary Sustarske, dva sinova, Martina Jr. in Johna in nečaka Josepha Franka. Bil je voznik truka in uposlen pri firmi Segel Co., prodajalcih mesa. Bil je član društva Naš dom št. 50 SDZ, in Tabor št. 139 SNPJ. Pogreb ima v oskrbi A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod na E. 62. cesti. Pogreb bo v sredo ob 11. uri iz cerkve sv. Alojzija na pokopališče. Iz pogrebnega zavoda bo odpeljano truplo ob 10:30 dopoldne.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

Editor: James Debevec
General Manager and English Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year; \$6 for 6 months; \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 100 Mon., May 21, 1951

K zasliševanjem v senatnem odboru

Precej časa že raziskuje zunanje politični in vojaški odbor senata našo zunanjo politiko na Daljnem vzhodu. Bivši poveljnik tega področja gen. Mac Arthur je podal dolgo poročilo in navajal svoje poglede in predloge za rešitev vojne na Koreji, nato je poročal ves teden obrambni tajnik gen. Marshall, sedaj govori gen. Bradley, načelnik glavnega stana.

Čemu vsa ta dolga poročila in izjave? Svet nas z začudenjem opazuje in skoro ne ve, kaj bi sodil o nas.

Združene države so demokratična država. V demokraciji je tako zunanja kot notranja politika v veliki meri odvisna od javnega mnenja, saj je končno vlada tu zaradi državljanov in njihovih koristi ne pa obratno, kot je to slučaj v diktaturah. V demokratični državi imamo tudi vedno več strank. Stranke bi morale vsa vprašanja vedno in ob vsaki priliki presojati s stališča splošne koristi. Dogodi se pa včasih, da iščejo v posameznih slučajih tudi svoje strankarske koristi, dogodi se celo, da pri zastopanju teh koristi včasih celo pozabijo na splošno narodno in državno korist. Državljan demokratične države si sami volijo svojo vlado, pri nas za dobo 4 let. Lahko se pa dogodi, da vlada še pred potekom let štirih let izgubi narodovo zaupanje, vendar ostane običajno na svojem mestu, dokler njena doba ne poteče. Volilci se po navadi odločijo za onega kandidata, ki jim je najbolj všeč, ki se jim zna najbolj prikupiti in ki zna najboljši voditi propagando oziroma volilno kampanjo, ne pa za onega, ki bi bil za ta posel najspodobnejši. Tako se je zgodilo tudi tokrat. Truman je udaril v času volilne kampanje na pravo struno, znal je odlično organizirati kampanjo, ni si pa bil čisto na jasnem, kaj naj počne po volitvah. Tako ga vsaj sodi dober del ameriškega, pa tudi tujega javnega mnenja.

Že tako precej pičlo zaupanje javnosti je Truman zapravil, ko se je odločno zavzel za Achesona, ki mu politični nasprotniki očitajo, da je kriv izgube Kitajske in vseh težav, ki jih imamo trenutno na Daljnem vzhodu. Očitajo mu tudi da je ščitil komuniste in sopotnike (A. Hiss) in da po njegovi krivdi še danes nekateri teh tičev sede v Državnem tajništvu. To so hudi očitki in Acheson jih skoro ne more uspešno zavrniti. Tudi obrambni tajnik je v zvezi s kitajskim vprašanjem izgubil dober del svojega nekdanjega ugleda.

Nejasna in omahljiva politika vlade je naletela v našem javnem mnenju na odpor. Amerikanec je sicer nekaj časa potrpečljiv, ko mu je pa vsega le preveč, pa udari, udari z vso silo. To lastnost povprečnega Amerikanca je spoznal gen. MacArthur, bolje on se je po njej ravnal. MacArthurjev načrt odgovarja daleko bolj bistvu samozvestnega, odločnega Amerikanca kot pa prevdarna, čeprav na videz neodločna in kramarska politika vlade.

Truman je prevzel v zunanjem političnem pogledu precej nerodno dediščino. V Potsdamu so končno potrdili le to, kar je bilo sklenjeno že prej v Teheranu in Jalti. V duhu te politike je Amerika dopustila, da so se Sovjeti vsidrali na Kitajskem. MacArthur je poskušal tak razvoj preprečiti, vsaj zdi se tako, pa je v Beli hiši naletel na gluha ušesa. Zastavil je ves svoj osebni vpliv in veljavo ter vsaj začasno ohranil Ameriki Formozo, pri tem pa se je že hudo zameril vladi, ki je bila v tej dobi še mnenja, da se bo s popuščanjem mogoče ogniti splošnemu spopadu — tretji svetovni vojni.

Okoliščine, v katerih se je začela vojna na Koreji in ves potek te vojne, tudi niso prispevale k utrditvi ugleda in pridobitvi novega zaupanja Trumanu in njegovi vladi. MacArthur je skušal vojno odločno voditi in jo z vsemi razpoložljivimi sredstvi čimprej končati v korist Amerike. Tak načrt je bil v popolnem skladu z ameriškim javnim mnenjem ne pa z mnenjem vlade in njenih zaveznikov onstran morja. Ti so mnenja, da bi Sovjeti v takem slučaju nujno neposredno posegli v borbo in splošen spopad bi bil neizbežen. Na splošno vojno pa Amerika in njeni zavezniki še niso pripravljeni in verjetno še precej časa ne bodo. Da bi torej pridobili na času, se delajo, kot da ne bi videli in vedeli, da so vojno na Koreji sprožili in da jo dejansko vodijo Sovjeti. Zato govore najraje o "policijski akciji." Stari Baruch ima prav, ko pravi, da je edini vzrok spora o načinu uvojevanja na Koreji, naša vojaška šibkost. Bistvo nesoglasja je različna cenitev naše moči. Medtem ko je gen. MacArthur mnenja, da je Amerika v stanju voditi vojno že sedaj in jo tudi dobiti, — pri tem sodi, da se bodo Sovjeti našega odločnega nastopa vstrašili in morda popustili, s čemer bi se vsaj začasno ognili splošni vojni, sta vlada in glavni stan mišljenja, da smo trenutno za splošen spopad prešibki, posebno še, ker v slučaju, da bi se odločili za MacArthurjev načrt, ne bi mogli računati z gotovostjo na pomoč naših zaveznikov v Evropi.

Katera od obeh strani ima prav, je težko reči, to bo pokazala šele bodočnost.

Dolgotrajna debata in zasliševanja v senatnem odboru

ru imajo svoj smisel, čeprav so za današnji čas malo nena-
vadna in se nekateri celo boje, da bodo več koristila Sovje-
tom kot nam. Ni mogoče oporekati, da bodo Sovjeti na ta
način prišli zlahka do posameznih informacij, ki jim ute-
gnejo odlično služiti, toda spoznali bodo pa lahko tudi to, da
Amerika resno misli in da je odločena zavreti napredovanje
komunizma kjerkoli na zemeljski obli. Spor ja ni v tem ali
naj se Sovjetom upremo ali ne, temveč le o najuspešnej-
šem načinu borbe z njimi.

Debata pa je koristna tudi za Ameriko, ker je razgiba-
la javno mnenje in ga opozorila na vso resnost spopada na
Koreji ter tudi na vso resnost nevarnosti — tretje svetovne
vojne.

BESEDA IZ NARODA

Tone
s
hriba
piše

Joliet, Ill. — Z Juretom sva
prav kar pri zelo živahnem raz-
govoru. Vmes vršiva običajno
dolžnost — bokal prazniva, ki
bo vsak čes prazen. Jure svoji
stari dokazuje, da je to potre-
bno delo, ker bliža se poletje in
poleti se vino rado skisa in po-
stane nevzdržno, ga treba pospra-
viti torej, dokler je dobro. Ali
ni to salamensko temeljit in do-
ber izgovor! Tega ni pes na re-
pu prinesel, marveč Jure ga je
iztuhtal. Živel naš Jure!

Jure je te dni dobil kar pet pi-
sem iz starega kraja. V vsakem
je skoro isto, saj boste uganili
kaj? Daj, daj, ker mi smo mo-
rali vse oddati, kar smo imeli na-
šemu maliku Titu.

"Mora biti pa že res hudo
tam," sem pristavil k Juretovi
omembi.

"Kdaj pa je bilo še dobro
tam" — me je Jure pogledal iz-
pod čela. "Še takrat, ko je bilo
dobro tam, ni bilo dobro, kaj
naj bo še le zdaj, ko je dolga
vojna vse uničila in zdaj še ko-
munisti davijo narod na vseh
koncih in krajih," je odvrnil Ju-
re.

Ko govoriva o tem še en čas,
me pa Jure ustavi in pravi: "Ča-
kaj, jaz ti bom eno povedal iz
prejšnjih let. Tam gori v Minne-
soti je bilo dosti Slovencev, saj
jih je menda še. Blizu St. Paula
je služboval na neki irski fari
gospod, ki je bil rojen v Belo-
krajini. Ko je bil tu pred kakš-
mi petdesetimi leti na obisku pri
pok. župniku Šuštersiču, je ob-
iskal nekaj nas Belokranjcev. Ko
smo sedeli na vrtu nekega po-
letnega dneva smo se pogovarja-
li o starem kraju. Saj veste, tista
leta je bila vsaka naša misel
tam za morjem doma. Pa doti-
čni gospod začne pripovedati,
kako prejema neprestano od do-
ma prošnje, naj kaj pošlje. Pri-
povedal je: Lani mi je sestra
pisala, da ji je krava poginila.
Smilila se mi je, pa sem ji poslal
petdeset dolarjev, da si je kupi-
la drugo. To je zvedel brat in
drugi, pa sem kmalu dobil od
enega bratov pismo, da mu je
kozolec vihar porušil, potrebuje
dr drugega, a novaca nima. Poslal
sem zopet temu petdeset dolar-
jev, da si pomaga postaviti na-
zaj kozolec. Potem dobim pismo
od drugega brata, da mu je svi-
njak pogorel. Zopet sem poslal,
da si tudi ta napravi nov svi-
njak. Čez nekaj mesecev mi je
pa stric pisal iz semiške gore, da
mu je treba nove strehe na zida-
nici v vinogradu. Poslal sem te-
mu stricu pa samo pet dolarjev,
ker dosti več denarja nisem
imel. Ta mi pa odgovori, da za
pet dolarjev se strehe ne da na-
praviti. To me je pogorelo, ti lju-
dje so mislili, da menda sedim
v zlati jami in kopljem zlato in
da komaj čakam in od samega
veselja poskočim, ko dobim ka-
ko fehtarsko pismo od doma.
Vsedel sem se in napisal pismo,
da zanaprej se ni treba obračati
name, ampak naj pazijo, da jim
ne bodo neprestano krepale krave
in koze, goreli kozolci in svi-

njaki, ker jaz ne zaslužim toli-
ko, da bi zmozel vse to podpira-
ti in da zraven vsega tega sam
zakrpane hlače nosim, tja pa
pošiljam dolarje. To je pomaga-
lo. Odtodaj, je dejal gospod, ni
dobil že celo leto nobenega pi-
sma in pristavil je: Od doma ne
znajo drugega pisati, kakor po
denar, če o tem ne pišejo sploh
nimajo kaj pisati."

"Ja saj to je pa res," sem jaz
dostavil.

"Res, res," je glasno potrdil
Jure, "glej teh le pet pisem, ka-
ko se izmišljajo, kaj jim naj ve
pošljem, mislijo menda, da
imam jaz tu kar cele magazine
blaga in vsega, denarja pa na
koše, da bom od tega še visoko
poštnino plačeval. Ne bo nič, to-
liko ne zmorem", je odmajal Ju-
re.

Na dan 1. maja smo imeli v
Jolietu slikovito povorko. Več
kakor 2000 katoliških dijakin se
je udeležilo takomenovane Ma-
rijine procesije. Dekleta iz St.
Francis Academy so bile tako
lepo napravljene, da so vzbujale
posebno pozornost. Na čelu po-
vorke so nosile lepo Marijino sli-
ko. Tukajšnji angleški dnevnik
je objavil drugi dan prizor pro-
cesije, ki je bil posnet na križi-
šču Cass in Ottawa cest. In bilo
je nekaj lepega. Ponosni smo
lahko, da smo v Ameriki, kjer
vlada strpnost proti veri in kjer
se ni bati, da bi kakšni zagrizeni
komunisti ovirali take javne ve-
ske nastope. God bless America!

Med veselimi novicami pa i-
mam vedno tudi žalostne novi-
ce. Bela smrt se kar prepogosto
oglašja med nami, zlasti med
starejšimi našimi rojaki. Zdaj
pade ta, zdaj oni in vrste stare
generacije se redčijo, tako da
starejših slovenskih obrazov je
vedno manj in manj na našem
hribu. Pa kaj hočemo, vse en-
krat dozori in mora iti, tako je
tudi z našimi ljudmi. Božja vo-
lja je tako.

Žalostno je odjeknil mrtvaški
zvon pri sv. Jožefu dne 7. maja,
ko je v bolnišnici sv. Jožefa pre-
minula naša znana pijonirka, vr-
la Slovenka in požrtvovalna de-
lavka pri fari in družtvih, po-
znana Mrs. Anna Terlep, bivajo-
ča na 1207 No. Hickory St. Nje-
no deklisko ime je bilo Striša,
rodno iz vasi Gornji Križ, fara
Žužemberk na Dolenjskem. V
Ameriko je prišla leta 1901. Le-
ta 1905 se je poročila z vrlim slo-
venskim fantom Francetom Ter-
lep, ki je pa doma iz Podboršta,
fara št. Vid pri Zatični na Do-
lenjskem. Bog ju je blagoslovil
s tremi sinovi in petimi hčerami.
Vsi so zdaj že oženjeni in pomo-
žene. Oba sta bila vedno aglna
in delavna pri fari in družtvih.
Bila sta dva slovenska stebra,
katerih je zdaj manj in manj pri-
nas. Oba doma iz tistih kre-
menitih krajev prelepe Dolenjske,
ki je dala svetu že toliko kre-
menitih značajev. Hud udarec je
to za družino, posebno za njene-
ga soproga Franka Terlep, ki je
bil lani po dolgih desetletjih de-
la v tovarni vpokojen, misleč, da
bosta na svojem "gruntku" na
Hickory se malo odpčila od
dolgotrajnega dela. A božja vo-
lja je bila drugačna. Marljivo
soprogo je poklicala v nebeški
pokojo. Pokojna je bila članica
več cerkvenih in podpornih dru-
štev, katerih članstvo jo je ob-
iskalo v velikem številu, ko je
ležala na mrtvaškem odru in tu-
di udeležba pri pogrebu je bila

številna, ki se je vršil ob 9. do-
poldne iz cerkve sv. Jožefa na
pokopališče sv. Jožefa dne 10.
maja. Žalujočemu soprogu, si-
novom in hčeram, naše globoko
sožalje. Pokojni pa naj sveti
večna luč in naj spava v miru!

Umrla je tudi rojakinja Mrs.
Katarina Simonič, ki je bivala
na 624 Larkin Rd. Tudi ta je u-
mrla v bolnišnici sv. Jožefa. —
Njen soprog John je umrl že
pred 12 leti in od tedaj naprej je
bila vdova. V Ameriki je biva-
la okrog 60 let. Bila je članica
oltarnega društva in Katoliških
Boštnaric. Za njo žalujejo dva
sinova in tri hčere. Ena je re-
dovnica sestra M. Roberts, OSF.
ki deluje v South Chicagi. Za-
pušča tu v Ameriki tudi dva bra-
ta in dve sestri. Sorodnikom so-
žalje, pokojnici pa večni mir in
pokojo!

Lepi majnik je tu. Naši vrto-
vi so ozeleneli in cvetje se razvi-
ja. Vse duhti iz sebe novo živ-
ljenje. Kmalu se bo pričela ta-
ko imenovana pikniška sezona,
ko bomo hodili na naš hrib v
seno, kjer bomo opazovali na-
še baseball igralce, kadar bo pa
prevroče, bomo gasili žejo in
hladili grla z dobrim ječmenov-
cem, tam kjer na našem hribu
Bog roko ven moli. Saj veste,
Jolietčani, kje je to.

Naj zadostuje za danes, pa še
drugič kaj.

Tone s hriba.

Ni bil sam!

Cleveland, O. — Zadnjič je
Ameriška Domovina prinesla
med drugim tudi sledeči prego-
vor: "Ni ga tako visokega plotu,
da bi ga s zlatom obložen osel
ne preskočil." Meni ta pogovor
preje ni bil znan; vsaj ne spomi-
njam se, da bi ga kadaj čul do-
ma. Da se bo pa tako kmalu
uresničil na način, pri katerem
je prizadeta stara in nova naša
domovina, pa tudi nisem mislil.
Pod naslovom: Kako je Tito po-
tegnil tržaškega žida" pristen
slučaj tržaške osla, ki je presko-
čil vse ovire, ter preskrbel Titu
posojilo. Ta tržaški osel nam je
torej že znan. Pa ta osel sam ni
mogel preskočiti teh, zares viso-
khi plotov v Ameriški, četudi je
kot je razvidno iz poročila do-
bro treniran. Imeti je moral v
Ameriki več dobro izvežbanih
pomočnikov, ki so mu pri tem
pomagali. Javnost sedaj le to
zanima; kdo so tisti veliki moj-
stri, ki so mu pri tem pomagali.
To mora biti večja, dobro izvež-
bana družba, ki se s temi posli
peča, da dobi tudi ona svoj de-
lež. Mislim, da jo ne bo težko
uganiti, ker je že svoj čas ame-
riški zunanji minister pokazal
sled. On je namreč, ko je bil ko-
munist Hiss že obsojen, izjavil,
da mu ne bo hrbta obrnil. Pa ni
smatral niti potrebno, da bi po-
jasnil, da s tem misli na Hissa
kot prijatelja. Iz tega javnost
lahko sklepa, da ne bo obrnil
hrbta delu, ki ga je Hiss vršil.
Zadnji dogodki, posebno pa od-
stavitelj MacArthurja, kaže, da
je predsednik Truman le neka-
ka lutka v rokah neke tajne
družbe, ki vodi vso svetovno zu-
nanjo politiko in to že skoro 10
let. Po zaslugi te politike so bi-
le tudi izročene predvsem naj-
bolj katoliški srednje evropske
države, komunizmu, da počisti,
kar tudi njim ni po volji. Ta
mednarodni ateizem, pa naj bo
marksizem, komunizem ali soci-
jalizem dela z roko v roki poli-
tiko, katere blagoslov uživa, da-
nes ves svet.

Nande.

Slovinci v Argentini

MENDOZA

V nedeljo, 8. aprila, se je zbra-
lo okrog 100 Slovencev v men-
doški stolnici, odkoder smo skup-
no romali po predpisanih cer-
kvah za dosego svetloetnega od-
pustka.

Istega dne je bil tudi občni
zbor Društva Slovencev, o kate-
rem ste že objavili kratko novi-
co. Zanimanje za društvo se je
dvignilo, kar se je videlo iz znat-

NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Naš si je letos regrata privo-
ščil. Ne verjamem, da bi ga še
kdaj toliko. Včasih se mi je zde-
lo, da mu že kar pri ušesih ven
gleda. Dan za dnem je pel:
"Micka, malo regrata prišti-
maj!" Meni ne gre posebno, ker
nimam dobrih zob. On jih pa
ima, saj ga tudi košajo, če kaj
vem. Za tak denar bodo že gri-
zli, upam. Ta mali se je pa uprl
in izjavil pri mizi, da on pleva-
la ne bo jedel v Ameriki. Saj
mu ni zamere, če pa ne ve, kaj
je dobro za ta svet.

Naš bi ne bil toliko v regratu
letos, če bi ga sam nabiral. Ne
verjamem, ker se ne priklanja
rad, regratu že ne, saj se še gos-
podi ne, pa se bo regratu. Na-
nesli so mu ga in sicer mu ga
je pritoskal odvetnik John L.
Mihelich zvrhano košaro. Na-
ročnik, stari Lavrič, pa en škr-
nicelj. Dokler ni regrata dobro
pogledal, ga je bil neznansko ve-
sel. Neke sobote proti večeru

no večje udeležbe od lanskega
leta. Zlasti ženski svet se je po-
služil svoje pravice. Občni zbor
je trajal dobri dve uri in je po-
tekkel v zelo lepem razpoloženju.
...Obisk pri Pustovrhovih. Pu-
stovrhova družina je ena izmed
prvih, ki si je kupila košček
zemlje in že postavljeno hišo v
Plumerilo, t. j. v predmestju
Mendoza. Hiša je kot večina hiš
v teh predelih iz blata, ki ga zbi-
jejo v nekako opeko in posuše
na soncu. Ker tu skoraj nikdar
ne dežuje, je enako odporna kot
žgana opeka. Težavo pa jim de-
la obdelovanje zemlje, ki je bila
doslej neobdelana in je prenas-
čena s solitrom, kot vsa mendo-
ška provinca. Soliter je drago-
ceno gnojilo, toda prevelike ko-
ličine sežgo mlado rastlinje.
Zemlja je kar bela, kot bi jo po-
sipal z moko, če jo pustiš v mi-
ru. Z večkratnim oranjem in po-
gostnim izpiranjem z vodo, soli-
ter toliko oslabi, da se ukorenije-
nijo prve rastline. Čim pa je to
uspešno, rastline same soliter iz-
črpavajo kot hrano in je nato ze-
lo koristno gnojilo. To začetno
težavo morajo zdaj premagati tu-
di Pustovrhovi.

Slov. fantovska zveza - Odsek
Mendoza je imela v nedeljo 15.
aprila predavanje o lepotah slov.
zemlje, katere je lepo prikazal
Ovčjakov Ludvik.

Društvo Slovencev pripravlja
za 20. maja kot svojo prvo prire-
ditev v novi poslovni dobi pro-
slavo socialnih okrožnic Rerum
Novarum in Quadragesimo an-
no.

"VREDNOTE"

Kdor v Združenih državah
ali Kanadi želi naročiti revij-
jo "Vrednote" naj to sporoči
na naslov: Rev. Robert Ma-
zovec OFM, 62 St. Marks
Place, New York 3, N. Y. Na
omenjeni naslov lahko pošil-
jate tudi prispevke namenje-
ne objavi. Letna naročnina—
prvo leto bodo izšle 4 števil-
ke — znaša USA \$10.00 ali
kanadskih \$11.00.

"JUTOS" je ime za jugoslo-
vansko obveščevalno službo, v
Trstu, ki špicnira Amerikance,
Angležje in druge zapadnjake.
Eden od glavnih vohunov je
Emil Pogačar, ki se vozi po Tr-
stu z avtom HI 1381, ki je regis-
triran kot lastništvo ladjedel-
nice "3 maj" na Reki. Njegova
pomočnika sta Franc Kraus, vo-
dja Titovih sindikatov v Trstu,
in Miro Suč, šef obmejnega pro-
meta v Kopru.

mu ga je prinesel John in tako
se mu je mudilo, kot bi gorelo
za njim. Našemu se je čudno
zdelo, da se ni John nič zamudil,
ki sta vendar tako prijatelja.
Nekajkrat ga je naš že obral pri
marjašu, kakor rad pove, torej
si morata biti že na roke.

"Se mi neznansko mudi, gre-
va s ženo še na ohcet," je vpil
Mr. Mihelich kar na borjač in
silil našemu besket z regratom
v roke. Naš ga je ustavljaj, naj
malo posede, da spanja ne odne-
se, pa nič. Naš je nesel regrat
v kuhinjo in si ga pri luči bolj
natančno ogledal.

"Aha, že vem, zakaj se je
Johnu tako mudilo," mi je on
govoril, ko si je regrat ogledal.
"Saj je rekel, da morata še na
ohcet in za take stvari se mora
človek lepo pripraviti, da je ši-
koven," zagovarjam jaz Mr. Mi-
helicha. "Posebno še, ker je šla
tudi ona in tisto pa že vem, ko-
liko vzame ženski, da se pripra-
vi za ohcet."

"Tisto že, imaš prav," mi na-
glo potrdi on, ves srečen, da mo-
re zopet enkrat nekaj na račun
našega nežnega spola povedati.
"Pa ni bila ohcet kriva, da se je
Johnu tako mudilo od naše hi-
še," popravilja on.

"Kaj pa je bilo, saj smo ven-
dar golant ljudje pri naši hiši.
Je že res, da se ti malo bolj na
kislod držiš, ampak jaz se pa vsa-
kemu na vso moč režim, da bi
bila hiša bolj obrajtana. Zastran
mene, vem, da ni še nihče bežal
od naše hiše, tega mi ne moreš
očitati."

"Kdo ti pa očita, neki! Jaz pra-
vim, da vem, zakaj se je Johnu
tako mudilo od nas in temu je
kriv samo regrat, pa nihče dru-
gi."

"Regrat?" se na vso moč za-
čudim jaz. "Kako more biti re-
grat kriv, če ti ga je pa nabral
in prinesel."

"Aha, nabral in prinesel, tisto
že. Ampak kdo ga bo pa zdaj
čistil? Ali ga boš mar ti?"

"O, ne, jaz ga že ne bom," se
naglo na vse pretega branim jaz.
"Ga tudi ne znam in časa ni-
mam. Da bi se zdaj še s to na-
potjo ongavila, nak, tako se pa
nisimo zmenili. Ti ga boš jedel,
torej. ..."

"Ti ga boš jedel in ti si ga boš
osnažil, si hotela reči, kaj ne,"
mi spočita naš.

Ker me je tako naravnost pri-
jel in v živo zadel, se nisem ho-
tela izmikati in sem potrdila, da
je res, da če bo hotel po regratu
mlatiti, si ga bo snažil, če pa ne,
naj si ga pa zdumpa, kamor ho-
če.

In naš se je spravil nad regrat
še tisti večer in malo da ga ni
vso noč ongavil. Tako godrnat-
je in stokanje je bilo tam iz ku-
hinje, kjer sta se naš in regrat
nosila, da ni bilo nikomer po-
dobno. Midva s ta malim sva
gledala televizi, on pa regrat.
Kadar sem šla skozi kuhinjo, mi
je vselej dokazoval, da bo poslal
prijatelju Mihelichu, slovenske-
mu odvetniku in članu cleveland-
ske civilne komisije, račun
za čiščenje regrata. Jaz nisem
hotela reči ne tako, ne tako, naj
se kar sama pomenita. Tisto
vem, da če bi bila regrat nabra-
la jaz in mu ga dala očistiti, bi
mi ga vsega v glavo zmetal. Saj
ga poznam! Mihelichu se pa ni
hotel zameriti in mu je čez par
dni celo telefoniral, enčes kako
strašno dober da je bil regrat.
Vidite, taki so!

In potem ga je dal namočiti v
en velik čeber in ga je otepaval
ves božji teden. Vprašala sem
ga, če ga nič čeljusti ne bolijo,
ki morajo dan za dnem, pa še
po dvakrat, mleti tisti regrat.

Samo za enkrat je imel še Mi-
helichevega regrata, ko ga je
prinesel en škrnicelj tudi stari
Lavrič. Razume se, da ta tudi
ni bil očičen, pa ga k sreči ni
bilo toliko, kot ga je prinesel
Mr. Mihelich. Pri tem pa naš ni
toliko pregodrnjal, menda se je
bil že dela privadil. Toda potem
je pa vsak dan v skrbih ponav-
ljal: "Da bi vsaj kdo ne prinesel
regrata. Komaj čakam, da bi za-
čel cveteti!"

"SLOVENIJA" IZHAJA
DVAKRAT NA MESEC
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Številka 10

Leto II.

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KATOLIŠKE SKUPNOSTI

DOPISI ZA
"SLOVENIJO"
NAJ SE POŠILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Slovenski katoličani in znanost

Pod tem naslovom objavlja v Argentini izhajajoča revija "Vrednote" govor univ. prof. dr. A. Odarja, k ga je imel na proslavi 50-letnice Slov. kat. akad. starešinstva v Buenos Airesu v Argentini. Članek je zelo tehten in zanimiv. Bilo bi prav, da bi ga vsak Slovenec, ki katoliško čuti, posebno pa vsak slovenski katoliški izobraženec temeljito prebral.

Celotnega članka vsled pičlega prostora ne moremo ponatisniti, navedli bomo le nekatere odstavke in zaključek, kjer pisec navaja naloge slovenskih katoličanov glede na znanost v bodoče.

Znanost je tako močan činitelj v javnem življenju, da se morajo baviti z njo katoličani tudi kot taki, kadar na svojih zborovanjih zahtevajo smernice za razvoj svoje inteligence, pa tudi celega naroda. Slovenski katoličani so se v preteklosti tega dobro zavedali. V svobodni domovini smo imeli večkrat študijske tedne za akademsko mladino, za posamezne inteligence poklice, kakor tudi za vso našo katoliško inteligenco. A tudi na velikih katoliških shodih našega naroda se je govorilo o razmerju do znanosti.

Danes sta takšen shod in zborovanje v domovini nemogoča. Kakor bi bilo potrebno da bi v Ljubljani, v mestu petih slovenskih katoliških shodov nanovo začetli stališče slovenskih katoličanov do znanosti, ki jo je pri nas doma že precej prepleta, kakor se zdi, materialistična marksističnoleninska miselnost, se vendar to zdaj ne more zgoditi.

Ni kulturnega naroda brez inteligence in ni inteligence brez znanosti. V naši domovini za železno zaveso se znanost razvija, tega ne tajimo. Bolj natančno povedano: nekatere znanstvene stroke se tam razvijajo, celo v odlični meri. Toda ta znanost je prepojena z marksistično ideologijo, zato ne bo mogla biti v večjo korist našemu narodu, marveč mu bo prej v škodo.

Kakor je vsak človek, ki misli, svetovno-nazorno opredeljen, tako mora biti opredeljena tudi inteligenca v celoti. Imamo n. pr. svobodomiselno, marksistično in katoliško inteligenco. Ne pride mi na um, da bi vso slovensko katoliško inteligenco označil s katoliško. Le to bi rad poudaril, da ima slovenski narod tudi katoliško inteligenco in da je ta igrala v njem pomembno vlogo, kot zadostno izpričujeta Slovensko katoliško akademsko starešinstvo in njegova polstoletna zgodovina.

Tudi ob znanosti se ljudje razhajajo po svetovnem nazoru. Mnoga znanstvena vprašanja materialistično usmerjen znanstvenik drugače obravnava, kakor pa znanstvenik s teističnim svetovnim nazorom, kaj šele kristjan. Božje razodetje in znanost si nikdar ne nasprotujeta, si tudi nasprotovati ne moreta, marveč se vedno le podpirata, kot je izrecno naglasil vatikanski cerkveni zbor leta 1870 v svoji tretji seji. Če pa kdaj kljub temu do nasprotja pride, je zmotna na strani znanstvenika ali pa je v tem in to je največkrat, da je znanstvenik prestopil meje znanosti.

Ni inteligence brez znanosti. Zato mora imeti katoliška inteligenca zvezo z znanostjo. A katoliška inteligenca mora imeti to zvezo ne samo kot inteligenca, marveč tudi kot katoliška.

Slovenska katoliška inteligenca v domovini danes ne more javno govoriti kot katoliška v svojih odnosih do znanosti, zato moramo to nalogo opraviti mi.

Ko govorimo o razmerju med slovenskimi katoličani in znanostjo, se razume samo po sebi, da kot katoličani ne mislimo samo na to, kdo je katoliško krščen, marveč da gre za katoličane, ki se za take priznavajo. Pod znanostjo pa umevamo v tej zvezi navadno vse znanstvene stroke in tudi filozofijo.

Kolo časa se ne da ustaviti. Še manj zasukati nazaj. Absurdna je zato misel, da bi se dal vzpostaviti status quo ante. Od leta 1945 dalje do danes se je med našim narodom doma spremenilo veliko; Bog sam ve, koliko se še bo preden bo domovina odprta za svobodno misel.

Dejanski položaj bo slovenskim katoličanom v domovini naraščal, da naj takoj začno s sistematičnim prevzganjem slovenske mladine na temeljih katoliške ideologije. Menda ne bomo katoličani več tako nespametni, da bi molče trpeli ali celo zagovarjali v ideološkem pogledu brezbarvne šole, da šol z materialistično usmeritvijo sploh ne omenim. Saj vemo, da so indiferentne šole le plašč, pod katerim se utihotaplja protikatoliška miselnost. Komunisti so energično šli iz larparlartistične smeri in zavrgli vse ozire. Sklincevanje na svobodo, ki so ga bila prej njihova usta polna, od prvega dne, odkar so na oblasti, ne poznajo več. Na univerzi in visokih šolah katoličani ne bodo smeli več dopuščati, da bi se trosila komunistična ideologija. Prav tako ne bodo smeli več trpeti nobene materialistične filozofije. Odkrito bodo morali zahtevati, da se na vseh fakultetah uče elementi pametne logike in zdrave filozofije. Znanost naj ostane v mejah svojih zakonov in naj ne širi materializma in neznanstvenega pozitivizma. Izpadov proti krščanstvu in katoliški Cerkvi, kateri pripada slovenski narod že nad tisoč let katoličani ne bodo smeli trpeti. To bi bil minimalen program, ki ga bodo morali katoličani izvršiti na visokih slovenskih šolah.

Letos 15. maja je preteklo 60 let, odkar je izdal veliki papež Leon XIII. znamenito socialno okrožnico "Rerum novarum" in 20 let, odkar je poslal v svet Pij XI. pod imenom "Quadragesimo anno" nekako dopolnilno okrožnico k prejšnji. Ti dve socialni okrožnici vsebujeta nekako jedro krščanskega socialnega nauka, dva važna mejnika v kršč. socialnem delu, zato je potrebno, da se ju spomnimo ob teh obletnicah.

Srednjeveški krščanski stanovski družabni red je že hiral par sto let. Okostenel je in se ni znal prilagoditi razvoju in napredku časa, ki je nastal zlasti pod vplivom novih tehničnih iznajdb. S francosko revolucijo je bil srednjeveški stanovski družabni in gospodarski red končno zrušen.

Po vsem svetu se je razvil zmageslavni pohod gospodarskega liberalizma in kapitalizma. Ta novi družabni in gospodarski evangelij je podrl vse moralne in socialne meje v narodnem gospodarstvu. Absolutna svoboda v gospodarstvu, svobodna in neovirana tekma, svobodni napredek in podobne fraze so zamenile velik del inteligentnih in gospodarskih krogov v svetu. Kot smoter gospodarstva se je oznanjalo le kopičenje bogastva! Kapitalistično gospodarstvo se je istovetilo z "naprednostjo," ki bo osrečila vse človeštvo.

Starejši se bodo morda še spominjali, kako se je tudi v naši stari domovini pred 50 ali 60 leti proslavljal gospodarski liberalizem in kapitalizem kot "naprednost" "napredno gospodarstvo"! Kdor je temu ugovarjal, tega so proglasili kot nazadnjaka ali srednjeveškega mračnjaka!

Kaj rada se zgodi v življenju, da se krivi nazori odevajo v oblačilo naprednosti! Papeži so obsojali zmote filozofskega in gospodarskega liberalizma, toda "napredni svet" jih je proglašal kot zastopnike reakcije, nazadnjaštva!

Kaj kmalu so se pokazali sadovi "naprednega" kapitalističnega gospodarstva! Svoboda in napredek je užival le mali krog kapitalistov, ki je neovirano smel izžemati gospodarsko šibke sloje. Kapitalistično gospodarstvo je rodilo moderno sužnost brezpravnega proletariata!

Takrat šele, ko so se po svetu pokazale splošno zle posledice kapitalističnega gospodarstva

Toda s tem bi še ne izpolnili svoje naloge do znanosti. Katoliški kolektiv bo moral skrbeti, da si bodo mladi ljudje, ki bodo versko prežeti katoličani in bodo imeli veselje in sposobnost za znanstveno delovanje, a tudi vztrajnost za znanstveno delo, prisvojili čimboljše znanstveno kvalifikacijo, da bodo mogli spodbujati unverzitetne stolice k katoliški znanstveniki. Spoštovati bo treha stalno k idealizmu, ki je potreben za znanstveno delo. Ni prvo znanstvena karijera, marveč nesebična ljubezen do znanstvenega dela, ki naj bo kronana z odlično znanstveno karijero. Komur je le za univerzitetno stolico, ne pa za nesebično službo resnici, tega naj katoličani ne podpirajo, če hočejo sebi dobro. Potrebna po posebna katoliška univerza ali katoliški univerzitetni institut — razširjena in močno na sodoben način izpopolnjena Leonova družba — ki bo sistematično gojila znanost tako, kot jo goje prepričani katoličani. Ta institut bo omogočal znanstvenikom znanstveno delo; inteligenci zlasti akademski mladini pa nudil znanje na osnovi katoliškega svetovnega nazora.

Organizirati bo treba izdajanje publikacij katoliške univerze ali katoliškega univerzitetnega instituta. Zavest, da morajo skrbeti tudi za znanost, se bo morala med slovenskimi katoličani ohraniti živa. Skrbeti za znanost morajo katoličani vsakega kulturnega naroda. Če pa je narod številčno majhen, kot je naš, zadene ta dolžnost poedinca veliko bolj, kot pri velikem narodu.

To je kratek načrt za bodoče delo v domovini. Ali je le sen? Mislim, da ne.

M. Skerbec.

Dve važni obletnici

oziroma gospodarskega liberalizma, je nastalo takozvano socialistično gibanje, ki ga je začel v glavnem Karl Marks s svojimi tovariši, dočim so papeži že od početka kazali na njegove napake osnove. Toda med svetom, ki je bil omamljen od liberalizma, so našli opomini papežev le gluha ušesa. Priznati pa moramo, da je prišel takozvani socializem svojo praktično in organizirano borbo proti kapitalizmu prej, predno so jo razvili katoličani!

Marksizem, pa naj bo ta v mišljih obliki takozvane socialne demokracije — ali pa v radikalni obliki komunizma, je začel na podlagi svojega materialističnega svetovnega nazora v borbi proti kapitalizmu v popolnoma drug ekstrem. Kakor kapitalizem tako tudi socializem odreja krščanski morali vsak vpliv na gospodarstvo, odklanja pa svobodo privatnega gospodarstva in uvaja mesto privatnega državnega kapitalizem, ki pa je kot vidimo v komunističnih državah še stokrat hujši tiran kot je bil privatni kapitalizem! Oznanjal je diktaturo proletariata, dejansko pa je uvedel strahotno tiranijo maloštevilnih nad usuznjanim proletariatom!

Z razvojem socialističnega gibanja so se znašli katoličani med dvema sovražnima frontama! Na eni strani liberalni kapitalizem, na drugi pa vsaki duhovni veri sovražni socializem. Mnoge je omamljal blesk napredka pri kapitalizmu in so mislili, da more kapitalistični družabni red nekako živeti v harmoniji s krščanstvom, treba je le več krščanske ljubezni, ki bi nekako izravnala izrodke kapitalističnega gospodarstva. Drugi so trdili, da socialno vprašanje ni toliko vprašanje "ljubezni" kot pa vprašanje pravičnosti! Delavec ne išče milosti, marveč pravice! Tretji so pa celo trdili, da vse to cerkve nič ne briga, ker je to le gospodarsko vprašanje. Niso bili redki katoliški duhovniki, ki so se zapirali v zakristije in se niso hoteli vmešati v ta vprašanja. Praktično delo socialističnega gibanja pa je zavajalo nemalo vernih v njegove vrste, kjer so

se polagoma navzeli tudi materialističnega duha.

Tu je posegel vmes veliki papež Leo XIII. Duhovnikom je zaklical, naj gredo za zakristij ven med ljudstvo, v praktično delo v javnem življenju, ki ga je treba pokristjaniti! Da bi ustvaril jasnost načel in smotren socialno delo katoličanov, je izdal ono znamenito socialno okrožnico "Rerum novarum."

Pomen te okrožnice je predvsem v tem, da je obsodila nemoralno kapitalistično gospodarstvo in izbrabljaje človeškega dostojanstva delavca ter da je povdarila, da ima kapital socialne dolžnosti in delavec svoje pravice kot enakopraven činitelj v gospodarstvu. Istočasno pa je Leon XIII. tudi obsodil materialistični socializem.

Pod vplivom Leonove socialne okrožnice "Rerum novarum" se je pričelo po vsem katoliškem svetu živahno socialno delovanje. Tudi med Slovenci je ta veliki papež priklical v življenje "katoliško renesanso" in silen razmah socialnega dela pod škofom Missio.

Žal, da socialne ideje Leona XIII. tudi med katoliškimi gospodarstveniki niso našle dovolj odziva. V dolgi dobi vdalanja kapitalističnega gospodarskega reda so celo katoliško zavedni gospodarstveniki v veliki meri izgubili krščansko socialno zavest. Mislihi so, da store svojo krščansko dolžnost, če tu in tam podelijo revežem miloščino. One katoliške kroge pa, ki niso hoteli za delavca miloščine, marveč pravice, so kaj pogosto ocenjevali kot — revolucionarje, komuniste! Tako je razredni boj med proletariatom in kapitalizmom zavzemal vedno ostrejšje oblike in revolucionarne ideje so dobivale med delavci vedno več pristašev!

Tudi mnoge katoličane je privlačevala silna borbenost Marksovega socializma. Ogromna socialistična literatura je preplavljala svet in njene ideje so si utirale pot tudi med nekatere katoliške sociologe. Nastalo je takozvano "krščansko socialistično" gibanje, ki je hotelo napraviti med Marksovim gospodarskim naukom in krščanstvom nekako sintezo. Krščanski socialisti so hoteli nekako pokristjaniti socializem na ta način, da bi sprejeli njegovo gospodarsko osnovo, brez materialistične filozofske podlage.

To vprašanje — ali je možno nekako pokristjaniti gospodarski — Marksov socializem — ali je med njim in krščanstvom možen nekak kompromis — tedaj ni bilo tako lahko, ker nismo imeli glade tega kake avtoritativne cerkvene izjave. Dr. Aleš Ušeničnik je v svojih predavanjih sicer učil, da po njegovem mnenju ni mogoče nikako pokristjaniti socializma in da je socializem — kot smo ga poznali — nesprejemljiv za katoličane, vendar — pa je v svoji znani obzirnosti pri tem povdarjal, da čisto jasna zadeva pa to ni, dokler zadeve avtoritativno ne reši sv. stolica.

Mnogi krščanski sociologi in socialni delavci so tudi pogrešali nekega enotnega in praktičnega programa za ustvarjenje

krščanskega družabnega reda. Med katoličani je sicer nastala po izidu "Rerum novarum" l. 1891. ogromna socialna literatura, manjkala pa je pri vsem tem neka enotna in praktična osnova.

V Nemčiji in Avstriji je jezuit Henrik Pesh (1854-1926) ustvaril nekaj znanstveni krščanski gospodarski sistem pod imenom "solidarizem," katerega jedro bi se dalo morda sledeče izraziti: Krščanski etični principi morajo voditi vse gospodarstvo. Narodno gospodarstvo more vršiti svojo nalogo le, če upošteva človeško dostojanstvo, dobrobit družine in celotne človeške družbe. Toda, — tako se zdi, — tudi solidarizem je premalo povdarjal potrebo novega, krščanskega družabnega reda, ki bi po svoji zgradbi onemogočil izrodke kapitalizma.

V obeh teh dveh vprašanjih — to je glede krščanskega socializma in praktične osnove za novi krščanski družabni red — je prinesla rešitev socialna okrožnica Pija XI. pod imenom "Quadragesimo anno", ki je izšla ob 40 letnici "Rerum novarum" 15. maja 1931.

Papež Pij XI. je v tej okrožnici avtoritativno odločil, da med socializmom, kakršen je in kar si predstavljamo pod tem pojmom, in med katoliškim nazorom ni kompromisa. Ves sistem socializma je zgrajen na materialističnem svetovnem nazoru in tako so tudi njegove go-

spodarske oblike za katoličane nesprejemljive. Socializma ni mogoče pokristjaniti, ker potem to ne bi bil več socializem! Kar je dobrega v socializmu, vse to imamo mi katoličani v boljši meri, zato nam ni treba iskati vzorcev v socializmu!

Kot nekak vzor krščanskega družabnega reda pa je Pij XI. pokazal na glavne osnove stanovskega družabnega reda, po katerem naj bi se reorganizirala človeška družba.

Nekateri bi bili radi videli, da bi bil Pij XI. še bolj v podrobnostih začrtal stanovski družabni red. Toda mi moramo upoštevati, da Cerkve ne more narodom nekako predpisovati določenega gospodarskega reda, ker je možnih več "gospodarskih redov", ki bi se strinjali s katoliškimi načeli! Poleg tega je takozvani stanovski družabni red zelo raztegljiv pojem! Gotovo je, da se ta ne da izvesti v vseh narodih na en isti način, po nekakem enotnem vzorcu, ker ima vsaka država svoje posebne gospodarske in kulturne razmere, ki jih je treba upoštevati. Radi tega je smela "Quadragesimo anno" podati le nekaj okvirni vzorec s primerinimi temeljnimi načeli. Ni to sicer nekak od Cerkve obvezno določen program novega družabnega reda, pač pa vsebuje nekatere splošne direktive, ki naj bi se jih držali katoličani v enotnem socialnem delu za uresničitev socialnega mira in blaginje. Vsa ta načela bi morali katoličani študirati in iskati potoj, kako bi jih uresničili v svojih lastnih državah in razmerah!

Končno pa ni glavno forma, marveč — duh, ki oživlja!

TITOVA PROVIZIJA

Če ne bi bila mednarodna nepetost tako velika, govorjenja in debatiranja o korupciji po svetu in v tej deželi pa toliko, bi afera Tito — Castiglioni vzbudila gotovo več pozornosti in še več ugibanj. Vkljub temu pa za službi ta afeta, da se naše misli ustavijo ob njej, ker je to prvi veliki dogodek, ki nekoliko posveti v zakulisne težave sedanjega jugoslovanskega režima.

Predvsem se vidi, da je Castiglioniju nekoliko nerodno, da mora spraviti svoj spor s Titom glede provizije v javnost. Zato hoče dodati svojim poslovnim pogajanjem tudi nekoliko političnih vidikov. To pa, kar on primeša političnega svojim razgovorom s Titom, ni vredno početnega groša. Ni seveda izključeno, da so se pogovori med Titom in Castiglioniem vodili tudi okoli tistih političnih zadev, ki nanje namigava Castiglioni; če se je res kaj o tem govorilo, so pa bile to splošne fraze, ki ničesar ne povedo in do ničesar ne obvezujejo, a so bile vkljub temu govorjene, ker je to pač tak običaj. Če že govoriš s kakšnim diktatorjem, skušaš izvleči iz njega tudi kaj takega, kar ne spada strogo v okvir strokovnih razgovorov. Tito pa gotovo ni bil tako nespameten, da bi agentom za posredovanje posojil pripovedoval stvari, ki jih takrat ni hotel povedati niti diplomatom onih držav, odkoder je v bodočnosti pričakoval pomoči. V kaki javni obravnavi bi torej Tito lahko pobil vsa politična namigavanja svojega nasprotnika.

Druga stvar pa je poslovna plat teh razgovorov in končne

ga dogovora. Tam pa človek hitro odkrije nekaj pikantnih okoliščin.

1.) Tito je iskal posojilo že v letu 1947. Obupal je torej že celo leto prej, preden so ga vrgli iz Kominforme nad pomočjo od Vzhoda. Pokazal pa je tudi voljo da bo socializiral Jugoslavijo po svojem tudi brez vzhodne pomoči. Moskvi ni bilo treba mnogo vohuniti, ne mnogo misliti, počemu je prišel Castiglioni v Beograd kar naravnost k Titu, pa tudi ne si domišljati, da bo Tita zlahka spokorila. Tito je Moskvi pokazal pot, po kateri misli hoditi, če se prepri ne poravnava.

2.) Tito je želel najeti 200 milijonov dolarjev še v letu 1949, skoraj eno leto po prelomu s Kominformo. Če se je še takrat moral obrniti na posrednika, je znamenje, da neposredno ni upal dobiti od Zapada ničesar, ne glede na to, ali je to pot poiskoval ali ne. To je nov dokaz, da takrat merodajni ljudje na Zapadu še vedno niso verjeli v resnost in resničnost spora med Beogradom in Moskvo. Tako je postal Tito sam žrtev tistega nezaupanja, ki ga je 4 leta sejaj povsod do sebe.

3.) Tito je obljubil 1½% provizije za posojilo, neglede na to, kje ga bo dobil. Znano mu je pa moralo biti, da v USA posojajo denar v inozemstvo različne ustanove: državne in privatne, pa tudi take, kjer sodelujejo država in zasebniki. Ker pa ni navada, da se za posredovanja med državami in državnimi ali drugimi javnopravnimi ustanovami plačujejo poleg stroškov še pro-

visije, bi bil Tito moral omejiti plačilo provizije samo na svote, ki jih bo dobil od privatnih bank ali vsaj nuditi manjkajočo provizijo za posojila od državnih in sličnih kreditnih ustanov. Tito tega ni storil, znamenje, da ni niti pri državnih kreditnih ustanovah v USA upal potrkati direktno na vrata. Tako postopajo navadno ljudje, ki so pred bankrotom.

4.) Tito je obljubil, da plača 1½% provizije na svoto preskrbljenega kredita dolarjev, pa še povrnitev stroškov. To bi bilo sicer precej drago posredovanje, ali vendar ne predrag, ako pomislimo, kako malo kredita uživajo komunistične države po svetu. Ni namreč redek slučaj, da je na taki proviziji udeležen tudi upnik sam, da na ta način zmanjša svoj riziko, lep pa tak primer vseeno ni. V našem slučaju pa je stvar nekoliko drugačna. Upnik je tukaj kreditna ustanova (Eximbank?) ki deli svoje kredite dejansko v soglasju z ameriškano vlado. Ni to privatna ustanova, ki gleda samo na dobiček; njena naloga je, da pomaga predvsem pri obnovi, posameznih narodnih gospodarstev, potem še gleda na lasten zaslužek, četudi je njeno poslovanje v strokovnem in tehničnem pogledu podobno onemu pri privatnih bankah. Posredovanje pri takih bankah ima čisto drugačen značaj kot pri zasebnih podjetjih in se tam o provizijah ne govori. Četudi Eximbanka kot taka pri celi stvari gotovo ni udeležena, neprijetno ji je pa gotovo, če bo svet mislil, da se tudi pri njej dajo dobiti posojila, če pravemu agentu plačaš pravo provizijo.

5.) Da Tito ne more plačati provizije in še stroškov ne, ni čudno. Kdor je na kantu bodi iz ene ružnice od druge. Naravno, tudi tragično pa je za Titov kredit način, kako plačuje to, kar zmore plačati. Splošno priznano pravilo pravi, da plačaj stroške takoj in v gotovini. Tito ne dela ne enega ne drugega. V gotovini je premogel komaj 3/7 dogovorjenih stroškov, ostale 4/7 pa hoče poravnati z blagom! Tako so plačevali v preteklih stoletjih kolonije in divjaške države in Tita je doletela ta čast, da je ta način plačevanja obnovil. Pri tem pa se je dogodil še skandal, da je bilo blago, poslano v plačilo, tako slabo, da je bilo vredno komaj povelico tržne cene. Je res hudo, kadar sila kola lomi.

6.) Cela zadeva je že pred sodnijo in Castiglioni še nič ne ve, kdaj in kako bo inkasiral provizijo. Zato bo z nepotrpežljivostjo čakal na izid pravde, pa tudi z grenkobo. Z nepotrpežljivostjo bo čakal na izid tožbe tudi gospod Pella. Ta gospod bo namreč hotel vedeti čisto natančno, kakšni so bili stroški posredovanja, pa naj si bodo narejeni kjerkoli. G. Castiglioni pa bo težko odgovorjati g. Pelli, kajti v takih provizijah so zapopadeni zelo diskretni stroški. Casopisje v USA je bilo zadnje tedne polno poročil o takih "diskretnih" stroških, ki velikokrat mejijo na korupcijo. Če pa g. Castiglioni ne bi hotel povedati in dokazati takih stroškov, bi jih moral plačati iz svojega žepa. G. Pella je namreč gospod, je minister financ v Rimu in tam se plačuje tudi dohodnina: g. Castiglioni bo moral odrajtati republiko, kar je republiškega. Kar je pa pri celi stvari še najbolj nerodno, je pa to, da take pikantne davčne napovedi ne ostanejo tajne. Kar bodo zainteresirani ljudje izvedeli v Rimu, bo kmalu znano tudi v USA seveda, če se Castiglioni in Pella ne bosta pobotala kar med štirimi očmi, češ, da je to "v interesu italijanske zunanje politike."

7.) Tito je še zelo mlad kapitalist (ali državni ali zasebni, to je vseeno). V svoji neizkušnosti se je spustil v prepis s Castiglioniem. Ni pa pomislil, da je takih Castiglionijev še veliko po svetu in da držijo skupaj kot klop, kadar je kdo od njih oškodovan na svojih interesih. Morda se tolaži z mislijo, da sedaj takih posrednikov več ne rabi. Morda je to za sedaj res. Ko pa bo mednarodni kredit zopet prešel v zasebne roke, takrat pa se bodo tako napake nad Titom maščevale — če jih bo dočakal.

8.) Vloga, g. Kosanoviča je pri celi aferi postranskega pomena, če jo je sploh igral. Če jo je, je bil preneroden ali prepošten in je zato moral iti.

Ali bo v Milanu prišlo do razprave pred sodiščem, tega ne ve nihče, čeprav je tožba vložena. Za to provizijo se najbrže skrivajo stvari, ki bi jih rada oba zakrila, Castiglioni in Tito. Vrnani vrani ne izključuje oči, tudi če je ena privatni, druga pa državni kapitalist. I. A.

R. S.: **Novi jugoslovanski zakon o socialnem zavarovanju**

Kjer so komunisti v opoziciji, tam obljubljajo delavcem raj na zemlji: veliko plače, malo dela, vsestransko zaščito, popolno zavarovanje in še palače kapitalistov povrh.

Kjer pa komunisti prevzamejo oblast, tam je konec še tistega, kar je delavcem nudil "kapitalistični" družabni red, ki ga komunisti tako silno napadajo. Kdor čisto nepristransko preučuje življenje delavcev za zeležno zaveso, more ugotoviti, da žive delavci tamkaj v neprimer- no slabših razmerah, kot so živeli preje ali pa kot že sedaj živijo delavci v nekomunističnih državah. Če že v drugem ne, bi človek pričakoval, da bodo komunistične države uvedle idealno in kar most popolno socialno zakonodajo. Pa vemo, da temu ni tako, ne v Rusiji, ne na Poljskem in drugod, tudi ne v Jugoslaviji.

Danes si oglejmo najnovejši proizvod na polju jugoslovanske socialne zakonodaje in sicer novi zakon o socialnem zavarovanju, ki je bil razglašen 21. januarja 1950. Enoletno izvajanje tega zakona je pokazalo, kakšne dobrote nudijo delavcem komunistični režimi.

Jugoslavija je imela preje v onih "zlatih" časih, ko še niso vladali komunisti eno najboljših delavskih zavarovanj na svetu. Sedaj pa so z najnovejšim, zgoraj omenjenim zakonom prišli tako daleč, da spada med zadnje in najbolj zaostale države.

Človek bi pričakoval, da bo komunistično in socialistično urejena država potegnila v socialno zavarovanje vse ljudi ali pa vsaj vse delavce. Toda iz novega zakona je viditi, da je KMEČKI IN OBRTNIŠKI PROLETARIJAT OSTAL IZVEN ZAVAROVANJA. Pač pa je predvideno zavarovanje za osebe — tudi svobodnih poklicev — ki so za režim zaslužne.

Glede podpor je značilno, kar piše neki delavec z Jesenic svojemu prijatelju v Argentino: "Novo socialno zavarovanje je velika farbarija, kot vse v Jugoslaviji. Na papirju se zgle- da, da imaš ob boleznih in nezgodah ter ob starosti in invalidnosti nekaj pravic. Ko pa jih skušajš uveljavljati, te pa povsod skozi vrata vržejo. Če si bolan zahtevajo, da prideš na delo in se zdraviš z domačimi čaji. Včasih smo zabavljali čez Okrožni urad. Danes, ko ga nimamo več, vemo kak blagoslov je bil za bolne delavce in njihove družine."

Čl. 28 novega zakona predvideva nekako družinsko zavarovanje, to je podpore za otroke. Pa to je ostalo samo na papirju, medtem, ko se med otroci silno širi jetika in smrt neusmiljeno

stiglioniem. Ni pa pomislil, da je takih Castiglionijev še veliko po svetu in da držijo skupaj kot klop, kadar je kdo od njih oškodovan na svojih interesih. Morda se tolaži z mislijo, da sedaj takih posrednikov več ne rabi. Morda je to za sedaj res. Ko pa bo mednarodni kredit zopet prešel v zasebne roke, takrat pa se bodo tako napake nad Titom maščevale — če jih bo dočakal.

8.) Vloga, g. Kosanoviča je pri celi aferi postranskega pomena, če jo je sploh igral. Če jo je, je bil preneroden ali prepošten in je zato moral iti.

Ali bo v Milanu prišlo do razprave pred sodiščem, tega ne ve nihče, čeprav je tožba vložena. Za to provizijo se najbrže skrivajo stvari, ki bi jih rada oba zakrila, Castiglioni in Tito. Vrnani vrani ne izključuje oči, tudi če je ena privatni, druga pa državni kapitalist. I. A.

J. B.:

Izdajalci socialistične dežele

"Ne bi bilo niti malo krivično, ako bi se taki ljudje imenovali izdajalci naše socialistične dežele." Tako zaključuje komunistični dnevnik "Borba" v Zagrebu svoj članek od 15. aprila: "Še enkrat o ljudeh, ki zasluzijo preziranje." Torej preziranje vredni izdajalci socialistične dežele so gotovi ljudje v domovini. Kdo so pa ti nesrečniki? In kaj tako strašnega so zakrivali? Gotovo vam prihaja na misel, da so izdajali kakke vojaške tajnosti ali mogoče vsaj kakke gospodarske tajnosti sovražnikom-Titovega gospodstva. Nič podobnega! Tako preziranje so zaslužili in zločin izdaje so zakrivali ljudje, ki se obračajo s prošnjami za pomoč, s prošnjami za pakete na Amerikance, na jugoslovanske izseljence v Ameriki.

Na sramotni steber "Borba" navaja dolgo vrsto takih prosilcev, za vsakega točen njegov naslov, tudi kaj je prosil, koliko prošnje je pisal in kakšne so njegove življenjske razmere. Vzemimo samo en primer: "Radmila Besović iz Beograda, Kruševačka 11, je poslala isti dan dvajset pisem, v katerih javka, kako je naš zaslužek zelo majhen, tako, da se ne more nabaviti, kar je potrebno za življenje." V enem članku postavlja na sramotni steber izdajalcev kar 25 ljudi oz. družin. Pa je imela enak članek tudi že teden prej, 8. aprila, kjer je enako postavila za javni prezir vrsto takih, ki so prosili za pomoč v Ameriko.

Komuniste jezi, da ljudje prosijo pomoči, ker se na ta način le preveč konkretno zve po Ameriki, kako daleč je po šestih letih dela "za blagostanje naroda" privedel komunizem to ljudstvo. Zato očitajo takim prosilec, češ da nimajo nobene časti več v sebi, ker prosjačijo tje osebe za pomoč in da celo podcenjujejo, žalijo in obrekujejo svojo deželo.

In potem prihajajo protesti ljudskih organizacij, ki obsojajo žalostno postopanje ljudi, ki špekulirajo na račun ugleda komunistične dežele.

kosi. Umrljivost med otroci je še enkrat višja, kot je bila pred vojno. Največje nazadovanje pomenijo določila o organizaciji socialnega zavarovanja. Sedaj ni več avtonomnega nosilca socialnega zavarovanja, ki bi zbiral in delil podpore in to pod nadzorstvom delavcev in delodajalcev. Zavarovanje je prevzela država in ga je v glavnem prenesla na delodajalce. Delodajalec izdaja odločbe o bolnišnični dopustu in o pravicah do raznih drugih podpor. In kdo je ta delodajalec. V državnih zadržnih in družbenih podjetjih (teh je 95%) je delodajalec komunist, ki odloča o podporah za svoje delavce. Lahko si mislimo, kakšnih podpor so pri takem delodajalcu deležni n. pr. nekomunisti ali pa tudi komunisti nižjega razreda.

Ena prvih zahtev modernega socialnega zavarovanja je, da bodi to zavarovanje neodvisno od delavcev in delodajalcev in celo neodvisno od države. Delavci in delodajalci naj v paritetnem zastopstvu vodijo zavarovanje, država pa skrbi samo za to, da se ne kršijo zakonita določila. Danes skoraj ni država, ki ne bi postavila socialnega zavarovanja na ta temelj. V Jugoslaviji je bilo tako zavarovanje uvedeno že leta 1922. V letu 1950 pa je komunistični režim to važno delavsko ustanovo odstranil in ustvaril tako, ki je na taki stopnji kot so slične ustanove v nekaterih zaostalih državah Azije in Afrike.

4. Razumemo, zakaj se je komunistični list tako razjezil nad temi ljudmi, ki prosijo za pomoč. Tisti, ki pišejo v svet "o težkem življenju," o "pomanjkanju," svetu najbolj jasno povedo, da se v Jugoslaviji težko živi zaradi posebnih razmer, ki jih je ustvaril komunizem. Komunizem je odgovoren za pomanjkanje, za težko življenje. To oboje je žalostno dejstvo, ki ga svetu najbolj jasno razodeva stotine pisem, ki prosijo za pomoč. Zakaj pa iz države svobodnega sveta ne prihajajo taka pisma in take prošnje? Komunistični režim obično take prošnje za pomoč kot svojo sramoto, svojo obtožbo za neizpolnjene obljube o svobodi in blagostanju. — Zakaj pa CARE dobrodelna organizacija lahko v desetstotih razpošilja leta, da je Jugoslavija pred gladom (Faces famine) in prinaša sliko shujšanih, raztrganih otrok. Seveda, ker takoj pristav-

lja, "ker je žetev odpovedala." Ali so po šestih letih od osvoboditve tudi cunje posledica suše?

Težko je komunistom in njih stranki, ko so med vojno satan- sko uničevali, požigali in ropali, pa morili vse, ki se niso suženjko uklonili njihovemu terorju, sedaj pa narodu namesto tolika obljubljanega blagostanja-lajejo pomanjkanje. Vsa taka pisma s prošnjo za pomoč v tužno občutijo kot obtožbo komunističnega režima. In te obtožbe gredo v tisočih in tisočih v tujino. In te obtožbe neusmiljeno razkrinkavajo kot laž vsc njihovo drago propagando o gospodarskem napredku v Jugoslaviji.

Razkrinkavanje komunizma

5. Čas počasi vse odkrije. Sedaj neusmiljeno odkriva laži komunistov o osvoboditvi in blagostanju. Sedaj čas na stotine podporniki tistega režima, ki se je narodu vsedel na hrbet in ga tlačil neusmiljeno, mu ne priznava nobenih pravic, četudi še tako slovesno zagotovljenih kot je to storjeno z ustavo?

Komunistični organ s takim člankom pred vso javnostjo prizna, da v Jugoslaviji ni pise- mske tajnosti, da je ta tajnost samo na papirju, da je ta pravica samo krpa papirja, ne pa kaka ustavna pravica, ki bi res držala.

Zasebno pismo — za obtožbo pred javnostjo

2. Kar je v zasebnem pismu zaupano drugi osebi, ne zve le OZNA, zve, vsa javnost, se postavi pred javnost kot obtožba za izdajstvo nad domovino. Kdo si bo v takih razmerah upal zapisati še kaj v zasebno pismo drugega kot "Zdrav sem in mi gre dobro," kot se bile znamenite dopisnice vojakov s fronte v prvi svetovni vojni. Vse, kar je zaupano v osebnem pismu, more po naročilu OZNE, lepega dne priti v javnost kot obtožba blatenja, izdajstva domovine.

Prošjačenje — tudi socializirano

3. Potem je pa s tem režim načel poglavje, da se zdi, da je že tudi prosjačenje socializirano, ne da bi bil o tem objavljen kak dekret oblasti. Vlada prosjači, ko piše o hudi suši in nje posledici, pomanjkanju. Zasebno ne sme pisati o pomanjkanju, ne o težkem življenju, ne o svojih željah in potrebah. Vlada se obrača na USA, naj pomaga s posojilom, s hrano.

Zasebnik tega ne sme. Torej je dejansko prosjačenje za pomoč, za podpore že socializirano. Naj to objavijo v svojih dekretih komunistične oblasti kakor objavljajo stotine drugih stvari, ki na vse načine omejujejo svobodo državljanov!

Ta pisma — obtožba komunizma

4. Razumemo, zakaj se je komunistični list tako razjezil nad temi ljudmi, ki prosijo za pomoč. Tisti, ki pišejo v svet "o težkem življenju," o "pomanjkanju," svetu najbolj jasno povedo, da se v Jugoslaviji težko živi zaradi posebnih razmer, ki jih je ustvaril komunizem. Komunizem je odgovoren za pomanjkanje, za težko življenje. To oboje je žalostno dejstvo, ki ga svetu najbolj jasno razodeva stotine pisem, ki prosijo za pomoč. Zakaj pa iz države svobodnega sveta ne prihajajo taka pisma in take prošnje? Komunistični režim obično take prošnje za pomoč kot svojo sramoto, svojo obtožbo za neizpolnjene obljube o svobodi in blagostanju. — Zakaj pa CARE dobrodelna organizacija lahko v desetstotih razpošilja leta, da je Jugoslavija pred gladom (Faces famine) in prinaša sliko shujšanih, raztrganih otrok. Seveda, ker takoj pristav-

lja, "ker je žetev odpovedala." Ali so po šestih letih od osvoboditve tudi cunje posledica suše?

Težko je komunistom in njih stranki, ko so med vojno satan- sko uničevali, požigali in ropali, pa morili vse, ki se niso suženjko uklonili njihovemu terorju, sedaj pa narodu namesto tolika obljubljanega blagostanja-lajejo pomanjkanje. Vsa taka pisma s prošnjo za pomoč v tuzno občutijo kot obtožbo komunističnega režima. In te obtožbe gredo v tisočih in tisočih v tujino. In te obtožbe neusmiljeno razkrinkavajo kot laž vsc njihovo drago propagando o gospodarskem napredku v Jugoslaviji.

Razkrinkavanje komunizma

5. Čas počasi vse odkrije. Sedaj neusmiljeno odkriva laži komunistov o osvoboditvi in blagostanju. Sedaj čas na stotine podporniki tistega režima, ki se je narodu vsedel na hrbet in ga tlačil neusmiljeno, mu ne priznava nobenih pravic, četudi še tako slovesno zagotovljenih kot je to storjeno z ustavo?

Komunistični organ s takim člankom pred vso javnostjo prizna, da v Jugoslaviji ni pise- mske tajnosti, da je ta tajnost samo na papirju, da je ta pravica samo krpa papirja, ne pa kaka ustavna pravica, ki bi res držala.

Zasebno pismo — za obtožbo pred javnostjo

2. Kar je v zasebnem pismu zaupano drugi osebi, ne zve le OZNA, zve, vsa javnost, se postavi pred javnost kot obtožba za izdajstvo nad domovino. Kdo si bo v takih razmerah upal zapisati še kaj v zasebno pismo drugega kot "Zdrav sem in mi gre dobro," kot se bile znamenite dopisnice vojakov s fronte v prvi svetovni vojni. Vse, kar je zaupano v osebnem pismu, more po naročilu OZNE, lepega dne priti v javnost kot obtožba blatenja, izdajstva domovine.

Prošjačenje — tudi socializirano

3. Potem je pa s tem režim načel poglavje, da se zdi, da je že tudi prosjačenje socializirano, ne da bi bil o tem objavljen kak dekret oblasti. Vlada prosjači, ko piše o hudi suši in nje posledici, pomanjkanju. Zasebno ne sme pisati o pomanjkanju, ne o težkem življenju, ne o svojih željah in potrebah. Vlada se obrača na USA, naj pomaga s posojilom, s hrano.

Zasebnik tega ne sme. Torej je dejansko prosjačenje za pomoč, za podpore že socializirano. Naj to objavijo v svojih dekretih komunistične oblasti kakor objavljajo stotine drugih stvari, ki na vse načine omejujejo svobodo državljanov!

Ta pisma — obtožba komunizma

4. Razumemo, zakaj se je komunistični list tako razjezil nad temi ljudmi, ki prosijo za pomoč. Tisti, ki pišejo v svet "o težkem življenju," o "pomanjkanju," svetu najbolj jasno povedo, da se v Jugoslaviji težko živi zaradi posebnih razmer, ki jih je ustvaril komunizem. Komunizem je odgovoren za pomanjkanje, za težko življenje. To oboje je žalostno dejstvo, ki ga svetu najbolj jasno razodeva stotine pisem, ki prosijo za pomoč. Zakaj pa iz države svobodnega sveta ne prihajajo taka pisma in take prošnje? Komunistični režim obično take prošnje za pomoč kot svojo sramoto, svojo obtožbo za neizpolnjene obljube o svobodi in blagostanju. — Zakaj pa CARE dobrodelna organizacija lahko v desetstotih razpošilja leta, da je Jugoslavija pred gladom (Faces famine) in prinaša sliko shujšanih, raztrganih otrok. Seveda, ker takoj pristav-

lja, "ker je žetev odpovedala." Ali so po šestih letih od osvoboditve tudi cunje posledica suše?

Težko je komunistom in njih stranki, ko so med vojno satan- sko uničevali, požigali in ropali, pa morili vse, ki se niso suženjko uklonili njihovemu terorju, sedaj pa narodu namesto tolika obljubljanega blagostanja-lajejo pomanjkanje. Vsa taka pisma s prošnjo za pomoč v tuzno občutijo kot obtožbo komunističnega režima. In te obtožbe gredo v tisočih in tisočih v tujino. In te obtožbe neusmiljeno razkrinkavajo kot laž vsc njihovo drago propagando o gospodarskem napredku v Jugoslaviji.

Razkrinkavanje komunizma

5. Čas počasi vse odkrije. Sedaj neusmiljeno odkriva laži komunistov o osvoboditvi in blagostanju. Sedaj čas na stotine podporniki tistega režima, ki se je narodu vsedel na hrbet in ga tlačil neusmiljeno, mu ne priznava nobenih pravic, četudi še tako slovesno zagotovljenih kot je to storjeno z ustavo?

Komunistični organ s takim člankom pred vso javnostjo prizna, da v Jugoslaviji ni pise- mske tajnosti, da je ta tajnost samo na papirju, da je ta pravica samo krpa papirja, ne pa kaka ustavna pravica, ki bi res držala.

Zasebno pismo — za obtožbo pred javnostjo

2. Kar je v zasebnem pismu zaupano drugi osebi, ne zve le OZNA, zve, vsa javnost, se postavi pred javnost kot obtožba za izdajstvo nad domovino. Kdo si bo v takih razmerah upal zapisati še kaj v zasebno pismo drugega kot "Zdrav sem in mi gre dobro," kot se bile znamenite dopisnice vojakov s fronte v prvi svetovni vojni. Vse, kar je zaupano v osebnem pismu, more po naročilu OZNE, lepega dne priti v javnost kot obtožba blatenja, izdajstva domovine.

Prošjačenje — tudi socializirano

3. Potem je pa s tem režim načel poglavje, da se zdi, da je že tudi prosjačenje socializirano, ne da bi bil o tem objavljen kak dekret oblasti. Vlada prosjači, ko piše o hudi suši in nje posledici, pomanjkanju. Zasebno ne sme pisati o pomanjkanju, ne o težkem življenju, ne o svojih željah in potrebah. Vlada se obrača na USA, naj pomaga s posojilom, s hrano.

Zasebnik tega ne sme. Torej je dejansko prosjačenje za pomoč, za podpore že socializirano. Naj to objavijo v svojih dekretih komunistične oblasti kakor objavljajo stotine drugih stvari, ki na vse načine omejujejo svobodo državljanov!

Ta pisma — obtožba komunizma

4. Razumemo, zakaj se je komunistični list tako razjezil nad temi ljudmi, ki prosijo za pomoč. Tisti, ki pišejo v svet "o težkem življenju," o "pomanjkanju," svetu najbolj jasno povedo, da se v Jugoslaviji težko živi zaradi posebnih razmer, ki jih je ustvaril komunizem. Komunizem je odgovoren za pomanjkanje, za težko življenje. To oboje je žalostno dejstvo, ki ga svetu najbolj jasno razodeva stotine pisem, ki prosijo za pomoč. Zakaj pa iz države svobodnega sveta ne prihajajo taka pisma in take prošnje? Komunistični režim obično take prošnje za pomoč kot svojo sramoto, svojo obtožbo za neizpolnjene obljube o svobodi in blagostanju. — Zakaj pa CARE dobrodelna organizacija lahko v desetstotih razpošilja leta, da je Jugoslavija pred gladom (Faces famine) in prinaša sliko shujšanih, raztrganih otrok. Seveda, ker takoj pristav-

lja, "ker je žetev odpovedala." Ali so po šestih letih od osvoboditve tudi cunje posledica suše?

Težko je komunistom in njih stranki, ko so med vojno satan- sko uničevali, požigali in ropali, pa morili vse, ki se niso suženjko uklonili njihovemu terorju, sedaj pa narodu namesto tolika obljubljanega blagostanja-lajejo pomanjkanje. Vsa taka pisma s prošnjo za pomoč v tuzno občutijo kot obtožbo komunističnega režima. In te obtožbe gredo v tisočih in tisočih v tujino. In te obtožbe neusmiljeno razkrinkavajo kot laž vsc njihovo drago propagando o gospodarskem napredku v Jugoslaviji.

Razkrinkavanje komunizma

5. Čas počasi vse odkrije. Sedaj neusmiljeno odkriva laži komunistov o osvoboditvi in blagostanju. Sedaj čas na stotine podporniki tistega režima, ki se je narodu vsedel na hrbet in ga tlačil neusmiljeno, mu ne priznava nobenih pravic, četudi še tako slovesno zagotovljenih kot je to storjeno z ustavo?

Komunistični organ s takim člankom pred vso javnostjo prizna, da v Jugoslaviji ni pise- mske tajnosti, da je ta tajnost samo na papirju, da je ta pravica samo krpa papirja, ne pa kaka ustavna pravica, ki bi res držala.

Zasebno pismo — za obtožbo pred javnostjo

2. Kar je v zasebnem pismu zaupano drugi osebi, ne zve le OZNA, zve, vsa javnost, se postavi pred javnost kot obtožba za izdajstvo nad domovino. Kdo si bo v takih razmerah upal zapisati še kaj v zasebno pismo drugega kot "Zdrav sem in mi gre dobro," kot se bile znamenite dopisnice vojakov s fronte v prvi svetovni vojni. Vse, kar je zaupano v osebnem pismu, more po naročilu OZNE, lepega dne priti v javnost kot obtožba blatenja, izdajstva domovine.

Prošjačenje — tudi socializirano

3. Potem je pa s tem režim načel poglavje, da se zdi, da je že tudi prosjačenje socializirano, ne da bi bil o tem objavljen kak dekret oblasti. Vlada prosjači, ko piše o hudi suši in nje posledici, pomanjkanju. Zasebno ne sme pisati o pomanjkanju, ne o težkem življenju, ne o svojih željah in potrebah. Vlada se obrača na USA, naj pomaga s posojilom, s hrano.

Zasebnik tega ne sme. Torej je dejansko prosjačenje za pomoč, za podpore že socializirano. Naj to objavijo v svojih dekretih komunistične oblasti kakor objavljajo stotine drugih stvari, ki na vse načine omejujejo svobodo državljanov!

Ta pisma — obtožba komunizma

4. Razumemo, zakaj se je komunistični list tako razjezil nad temi ljudmi, ki prosijo za pomoč. Tisti, ki pišejo v svet "o težkem življenju," o "pomanjkanju," svetu najbolj jasno povedo, da se v Jugoslaviji težko živi zaradi posebnih razmer, ki jih je ustvaril komunizem. Komunizem je odgovoren za pomanjkanje, za težko življenje. To oboje je žalostno dejstvo, ki ga svetu najbolj jasno razodeva stotine pisem, ki prosijo za pomoč. Zakaj pa iz države svobodnega sveta ne prihajajo taka pisma in take prošnje? Komunistični režim obično take prošnje za pomoč kot svojo sramoto, svojo obtožbo za neizpolnjene obljube o svobodi in blagostanju. — Zakaj pa CARE dobrodelna organizacija lahko v desetstotih razpošilja leta, da je Jugoslavija pred gladom (Faces famine) in prinaša sliko shujšanih, raztrganih otrok. Seveda, ker takoj pristav-

lja, "ker je žetev odpovedala." Ali so po šestih letih od osvoboditve tudi cunje posledica suše?

Težko je komunistom in njih stranki, ko so med vojno satan- sko uničevali, požigali in ropali, pa morili vse, ki se niso suženjko uklonili njihovemu terorju, sedaj pa narodu namesto tolika obljubljanega blagostanja-lajejo pomanjkanje. Vsa taka pisma s prošnjo za pomoč v tuzno občutijo kot obtožbo komunističnega režima. In te obtožbe gredo v tisočih in tisočih v tujino. In te obtožbe neusmiljeno razkrinkavajo kot laž vsc njihovo drago propagando o gospodarskem napredku v Jugoslaviji.

Razkrinkavanje komunizma

5. Čas počasi vse odkrije. Sedaj neusmiljeno odkriva laži komunistov o osvoboditvi in blagostanju. Sedaj čas na stotine podporniki tistega režima, ki se je narodu vsedel na hrbet in ga tlačil neusmiljeno, mu ne priznava nobenih pravic, četudi še tako slovesno zagotovljenih kot je to storjeno z ustavo?

Komunistični organ s takim člankom pred vso javnostjo prizna, da v Jugoslaviji ni pise- mske tajnosti, da je ta tajnost samo na papirju, da je ta pravica samo krpa papirja, ne pa kaka ustavna pravica, ki bi res držala.

Zasebno pismo — za obtožbo pred javnostjo

2. Kar je v zasebnem pismu zaupano drugi osebi, ne zve le OZNA, zve, vsa javnost, se postavi pred javnost kot obtožba za izdajstvo nad domovino. Kdo si bo v takih razmerah upal zapisati še kaj v zasebno pismo drugega kot "Zdrav sem in mi gre dobro," kot se bile znamenite dopisnice vojakov s fronte v prvi svetovni vojni. Vse, kar je zaupano v osebnem pismu, more po naročilu OZNE, lepega dne priti v javnost kot obtožba blatenja, izdajstva domovine.

Prošjačenje — tudi socializirano

3. Potem je pa s tem režim načel poglavje, da se zdi, da je že tudi prosjačenje socializirano, ne da bi bil o tem objavljen kak dekret oblasti. Vlada prosjači, ko piše o hudi suši in nje posledici, pomanjkanju. Zasebno ne sme pisati o pomanjkanju, ne o težkem življenju, ne o svojih željah in potrebah. Vlada se obrača na USA, naj pomaga s posojilom, s hrano.

Zasebnik tega ne sme. Torej je dejansko prosjačenje za pomoč, za podpore že socializirano. Naj to objavijo v svojih dekretih komunistične oblasti kakor objavljajo stotine drugih stvari, ki na vse načine omejujejo svobodo državljanov!

Ta pisma — obtožba komunizma

4. Razumemo, zakaj se je komunistični list tako razjezil nad temi ljudmi, ki prosijo za pomoč. Tisti, ki pišejo v svet "o težkem življenju," o "pomanjkanju," svetu najbolj jasno povedo, da se v Jugoslaviji težko živi zaradi posebnih razmer, ki jih je ustvaril komunizem. Komunizem je odgovoren za pomanjkanje, za težko življenje. To oboje je žalostno dejstvo, ki ga svetu najbolj jasno razodeva stotine pisem, ki prosijo za pomoč. Zakaj pa iz države svobodnega sveta ne prihajajo taka pisma in take prošnje? Komunistični režim obično take prošnje za pomoč kot svojo sramoto, svojo obtožbo za neizpolnjene obljube o svobodi in blagostanju. — Zakaj pa CARE dobrodelna organizacija lahko v desetstotih razpošilja leta, da je Jugoslavija pred gladom (Faces famine) in prinaša sliko shujšanih, raztrganih otrok. Seveda, ker takoj pristav-

lja, "ker je žetev odpovedala." Ali so po šestih letih od osvoboditve tudi cunje posledica suše?

SIMONČIČ MAKŠ

Galicija

SPOMINI PADLEGA VOJAKA

V obsvitu njene jarke luč se vržemo na zemljo, ki se odmika pod težo naših teles, zalivajoč nas z gosto, smrdečo brozgo. Komaj par korakov pred nami črni robovi novega strelskega jarka, proti kateremu sedaj čofotamo, plaž se po vseh štirih.

Že od pete ure jutraj razsaja naša artilerija.

Neprespani in zmraženi, stoječi skoro do kolen v smrdljivi močvirni mlakuži, ki pronicata od vsepovsod skozi zemljo, čakamo pripravljeni na izpad in zijamo v nasprotni konec globeli, kjer se v temi lijejo krvavi jeziki izstrelkov.

Iz temnoumazane sivine, ki se vzpenja nad nami, prši droben, sršeč dež, ki se skozi obleko počasi vsesava v naša telesa.

Za gričevjem se trga ozek trak svetlobe.

Vedno močnejše, vedno oglušnejše bobna naša artilerija. Zadaž nekje glas trombe.

Napad.

Z desne in leve mu odgovarjajo.

Stisnjen med Strgulca in mene stoji Cerar. Iz njegovega skoro brezbarvnega obraza strmi vame dvoje preplašenih, s krvjo podplutih oči, ki se v nemni prošnji obežajo name, tožijo in jadikujejo, kakor oči preplašenega otroka.

Rad bi mu rekel kaj bodrilne, toda ni časa.

"Naprej!"

Požnemo se drug za drugim iz jarka in že brzimo po planjavi.

Mimo mrtvih, ki se s svojimi upadlimi obrazi in votlimi očmi vzmrjavajo nad nami, cepetamo naprej, padamo, zapletajoči se v jermenje in cunje, ki leže razmetane vsepovsod in zopet vstajamo. Vedno več nas je na planjavi, vedno več.

Z leve in desne se zgrinjajo v dolino, se spajajo z nami v široko, sivo vijug, ki skače sunkoma proti sovražnikovim zakopom. Le počasi se vrtamo naprej. Zemlja pod nami je gosta vodena brozga, pomešana s sluzastim blatom, ki se vdira pod našimi nogami, nas lovi in grabi, kakor sesalke velikanskega polipa. In vmes ta osladnoogabni vonj gnijočih, očrnelih trupel, ki leže nametana vseprek po planjavi, tu in tam nakopičena v piramide, ki izhlapujejo kužen smrad, ki se nam zadira v glavo, čreva in želodec ter otežkojuje dihanje.

Svareče se oglašajo sovražnikova artilerija. Ostro in zvoneče, kot bi bil izstreljen tik pred nami, se odkrhne prvi strel, nam butne pred noge, zamaje zemljo in nas trešči ob tla.

"Naprej! Naprej!"

Tla pod nami skačejo kakor obsedena. Raz gričevja bruha sovražnik salve granat v to sivo, mahadravo črto, ki se vleče proti njihovim zakopom. Z ostrim cvrčanjem razbeljenega

železa se zadirajo v mehko ilovico in krepavajo, sikajoč v nas stebre smrdljive brozge, pomešane z blatom in ostanki trohnečih trupel.

Drvimo naprej skozi to sivo, grmečo steno, ki podira in tare pod seboj ljudi, skozi oblake dima, v katere se ovija dolina pred nami.

Ostro lajanje strojnic nas vrže na tla.

Planjava sika in vriska, tuli in stoka z enim samim groznim oglušujočim krikom bolečin, krvi in obupa.

"Naprej!"

Rjoveč se ženemo naprej in se zapletamo vsak hip v raztreskane konce žičnih ovir, ki se nam zadirajo s svojimi bodicami v meso in parajo kožo.

Na desni kriči nekdo moje ime. — Manfreda je. Podzavestno se ozrem proti kraju, odkoder prihaja glas in ga še vidim, kako se vrti z rokama, dvignjenima nad glavo in se potem natenkrat, kakor spodnešen zvrne na tla, kjer cbleži.

Pred nami žične ovire, raztrgane in izsekane od naše artilerije. Vderemo skozi vrzel, ki zija, pred nami, in dirjamo proti prvemu sovražnemu zakopu. Tak, tak, tak! Divje, nepretrgano.

Posamezni kriki. Brizg krvi. Zgretjeni drug k drugemu se potiskamo naprej, noseč s sabo trupa ranjenih in mrtvih, ki nihajo s svojimi glavami sem in tja, podobni ogromnim lutkam.

Naenkrat zgubimo oporo. Butnemo v praznino, ki zija pred nami iz sovražnikovega okopa, sikajoč v nas iz sto in sto nevidnih gobcev ognjene zublje, ki se zarivajo v naša trupa, jih trgajo in prebadajo, mečejo v stran, kjer obvisijo raztrgana in preluknjana na kolih in žicah, izceľajoč iz sebe potoke krvi.

Smrad okrog nas je neznošen. Oprijemlje se naših grl in prsi, na stiska in preša, sili v glavo in oči, ki postajajo pod tem grozljivim pritiskom motne in krvave. V groznici nam vzdrtava oči telesa. S krikom in kletvijo se poganjamo naprej, skačemo drug za drugim v to črno pošastno globino, ki se seseda pod težo naših teles in iz katere še vedno nevidne roke sipljejo smrt v naša bedna, izmučena telesa.

Preko roba na desni se poganja gruča rjavih postav. Za njo druga, tretja. Vedno več, vedno več. Posamezen blisk in že dirjajo nazaj, nekam v gričevje, ki se odpira pred njim in jih požira.

Deremo za njimi. Preko ranjencev, ki se oklepajo naših nog, deremo naprej, znoreli, divji. Gazimo po krvi in truplih mrtvakov, ki se mehka in spolzka vdajajo našim nogam, kakor slabo napihnjeni mehurji.

Knalu jih dohitimo. Zagozdeni v ozek prestrel hriba se gnetejo in prerivajo, bežeči pred smrtjo ki se z divjim krikom podiže njimi. Njih prestrašeni obrazi, v katerih gorijo krvavopodplute oči, so blede in izmučeni, počrneli od dima in blata, obrizgani s krvjo.

Zbescneli, skoraj nori od prestanega strahu in groze se vržemo nanje. Z bajoneti sujemo v njihove uboge, usmiljenja proseče obraze, v njihova ranjena telesa, ki se nam vdajajo na milost in nemilost. Vseprek tuljenje, kletev, krik in stok. Nič človeškega ni več v nas. Vlačimo jih za brade in lase, da padajo na tla, kjer jim s puškimi kopiti in okovanimi petami malinčimo črepinje in mesarimo njihove od groze in obupa pretegnjene obraze. Preko njihovih trupel se podimo naprej, vedno naprej.

(Dalje prihodnjič.)

1951	MAY	1951
Sa	Mo	Th
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

MAJ

27. — Podr. št. 25 SZZ ima zabavo v šolski dvorani sv. Vida ob 3 pop.

27. — Mladinski zbor fare sv. Lovrenca priredi pod vodstvom g. Ivana Zormana v cerkveni dvorani koncert.

JUNIJ

3. — Društvo Presv. srca Jezusovega št. 172 KSKJ priredi za društveno godovanje igro v SND na W. 130 St.

10. — Zadrudni piknik na vrtu AJC na Recher Ave.

JULIJ

29. — Gospodinski klub Slovenske delavske dvorane iz 10814 Prince Ave. priredi svoj

letni piknik v Slovenskem domu na 6818 Denison Ave.

AUGUST

19. — Vrtna veselica pevskega zbora "Triglav" v Domu zahodnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

SEPTEMBER

23. — Pevski zbor "Zvon" priredi svoj redni jesenski koncert v SND na E. 80. St.

29. — Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ priredi plesno veselico v auditoriju SND na St. Clair Ave.

DECEMBER

1. — Društvo "Napredek" št. 132 ABZ praznuje 30-letnico svojega obstoja.

Ciklopi in indijski biki

Ekspedicija Orientalkega zavoda univerze v Chicagu je iskala v Iranu prazgodovinskih ostankov in je dobila dragocene izkopanine na mestu, kjer so bila nekoč babilonska kulturna pozorišča. Izkopanine pričajo o zvezni sumerijske, grške in indijske kulture. Poslednje najdbe spadajo v dobo 3,000 in 2,000 let pred Kristusom.

V dobi 2,000 let pred Kr. ki se imenuje tudi Abrahamova doba, je bilo v pokrajini krog današnjega Bagdada veliko blagostanje, imeli so svobodne vladarje, ki so bivali v Ešnuni, sedanjem Tel Asmaru. Besedilo klinaste pisave govori o velikem tempelju v Ešnuni, ki je bil posvečen bogu Tišpaku. Toda izkopanine so pokazale, da ni bilo ondi ničesar. Sovražnik je bil, po opremljenosti, Mezopotamec izza 2000 let pred Kr. Z njegove glase širijo žarki in edino oko sredi njega, čela pove, da je bil ciklop. Ciklopi, kot sinovi Urana in Gaeusa, ki so se jevali za svoja osvoboditelja, Zeusa, gromske strelice. Tu v Khafaje pa je to čudno neskladnost pojasnilo. Ondi so izkopali neko mesto, ki je imelo Etni. Tako je tudi ta ciklop na griču svetišče. V onih dobah so namreč zidali templje izven mest. Tako se je pojasnila zadeva, kako da v Ešnuni niso našli templja boga Tišpaka, čeprav ga je pesnitve!

Ostanke tretjega tisočletja pred Kr. so našli v Tel Agradu, ki se strmo dviga iznad ravnine. Mnogi teh ostankov pripadajo prejšnji dinastični perijodi, in so nam znani iz kraljevskih grobov v Uru. Z ostanki v zemlji so mogli določiti, da je bil tu nekoč največji tempelj tiste dobe. Znameniti sta dve vazi iz zelenega kamna, ki so ju tu našli. Na eni izmed črepinj je postava s

stave, ki so se z zman borile s kačami in so jih kače premagale. Znano pa je, da je bila kača tedaj znak boga rodovitnosti in ta dva prizora brez dvoma proslavlja oblast kače. V spodnjem kotlu pa so našli tudi kosti ptičev in manjših živali, in posodo za vodo, kar je vse dokaz, da je bila v kotlu nekoč živa kača, da si ni nikakega besedila o tem.

Babilonska božanstva so ohranjena v reliefih, 40—50 cm višine. Najbolj značilna je podoba nekega boga z lokom, ki so vraznika s ploščatim nožem zakolje. Sovražnik je bil, po opremljenosti, Mezopotamec izza 2000 let pred Kr. Z njegove glase širijo žarki in edino oko sredi njega, čela pove, da je bil ciklop. Ciklopi, kot sinovi Urana in Gaeusa, ki so se jevali za svoja osvoboditelja, Zeusa, gromske strelice. Tu v Khafaje pa je to čudno neskladnost pojasnilo. Ondi so izkopali neko mesto, ki je imelo Etni. Tako je tudi ta ciklop na griču svetišče. V onih dobah so namreč zidali templje izven mest. Tako se je pojasnila zadeva, kako da v Ešnuni niso našli templja boga Tišpaka, čeprav ga je pesnitve!

Ostanke tretjega tisočletja pred Kr. so našli v Tel Agradu, ki se strmo dviga iznad ravnine. Mnogi teh ostankov pripadajo prejšnji dinastični perijodi, in so nam znani iz kraljevskih grobov v Uru. Z ostanki v zemlji so mogli določiti, da je bil tu nekoč največji tempelj tiste dobe. Znameniti sta dve vazi iz zelenega kamna, ki so ju tu našli. Na eni izmed črepinj je postava s

krivim nosom. — Drugje je podobna pred nekim poslopjem s čudno streho, ki varuje velikega, grbastega bika, stoječega pri jaslih. Divje govedo in bivol so bili doma v Mezopotamiji; tu pa ni živel nikoli grbasti bik. Razen tega tudi nimamo iz Mezopotamije poročil, da bi tu kdaj častili živali. A na pečatih iz doline Indusa je vedno najti živalski motiv. Žival pa je vedno le grbasti bik pri jaslih. Iz teh dveh vaz spoznamo novo poglavje indijsko-sumerijske kulturne zveze.

Dr. Louis J. Kehres umrl

Cleveland, O. — Nedavno sem slučajno zvedel, da je še v lanskem oktobru umrl našim starejšim naseljencem dobro znani zdravnik dr. L. J. Kehres. Pred leti je imel svoj urad na St. Clair Ave. in E. 55. Zdravil je večino naših pionirjev. Pred kakimi 32 leti se je preselil na farmo v Twinsburg, O. Dočakal je lepo starost 88. let. Po nekem ustnem izročilu je Kehres posodil večjo vsoto denarja pokojnemu Antonu Klincu da je leta 1898 začel izdajati prvi slovenski list v Clevelandu "Naša beseda," predhodnico "Nove Domovine" in sedanje "Ameriške Domovine."

Dr. F. K.

SIGN UP FOR SECURITY
TODAY WHERE YOU WORK
THROUGH THE PAYROLL SAVINGS PLAN

POSTAJA ZA
VOLNE NE MATERIJALE
pripravno za pošiljko v
stari kraj
NAJBOLJ ZNIZANE CENE
V MESTU

Moške in ženske vse volnene materijale po kosih in po 60 inč široke rajon gabardine Pripravne za moške in ženske suits, coats in obleke

S. LIEBERMAN
1446 West Third St.
telefon: CH 1-6067

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izorno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.

Odpravi sitnost ŽELODČNEGA PLINA!

Ta hudi občutek "zabasanosti," ki zapira želodec, povzroča sitnost in nezadovoljstvo, je največkrat povzročen vsled zaprtice. Nikar trpeti nadalje po nepotrebnem: Vzemite Trinerjevo Grenko Vino, časom preizkušeno zanesljivo želodčno toniko, odvajalno zdravilo. Ta prijazna okusna zmes je znatveno pripravljena iz naravnih korenin, zelišč in cvetja. Daje točno pomoč proti zaprtici in njenim simptomom. Nabavite si še danes steklenico in dokažite samemu sebi Trinerjevo učinkovitost.

TRINERJEVO GRENKO VINO

POŠLJITE KUPON ŠE DANES!

Joseph Triner Corp.
4033 W. Fillmore - Chicago 24, Ill.
Prosim, pošljite mi..... 18 oz. steklenico Trinerjevega Grenkega Vina, za kar prilagam \$1.50 za vsako steklenico, poštnina vključena.
IME.....
NASLOV.....
MESTO IN DRŽAVA.....

MALI OGLASI

Stanovanje išče

Zaposlena vdova bi rada vze-la k sebi na stanovanje družino z nekaj otroci; ima hišo z 8 sobami v lepi okolici, poceni, ako bi družinski gospodar kaj popravilj pri hiši. Kogar zanima, naj pusti ime in naslov v uradu tega lista. (101)

Hiša napodaj

Hiša za 4 družine, 5 garaž, vse v dobrem stanju — na 5416 Homer Ave. Za pojasnila pokličite: Wicliffe 30921. (100)

Naprodaj

Za vpokojeno ali podjetno osebo — na Highland Rd., blizu Richmond Rd., 3 1-8 akrov v dobrem kraju, blizu šole in transportacije. Zmerna cena.

6-sobna hiša za eno družino, "breakfast" soba zdolej, šivalna soba zgoraj, dvojna garaža, v Coit in St. Clair okolici.

V okolici Addison in St. Clair Ave., velika hiša za 2 družini — 6 sob in kopalnice za vsako družino, vroča voda (steam), furez na plin. Zmerna cena.

B. J. Hrihar

14324 St. Clair Ave.
Tel. GL 1-2500 (101)

Hiša naprodaj

Hiša za 1 družino naprodaj, 6 sob in kopalnica, klet pod celo hišo, garaža za 2 avta. Vse v najboljšem stanju. Lastnik prodaja, ker se seli izven mesta. Posestvo se nahaja na 17709 Grovewood Ave., kjer lahko vprašate za nadaljna pojasnila. (102)

Dve hiši naprodaj

Vsaka za 1 družino. Ena ima 6 sob, druga 3 sobe, ena je prazna. Za nadaljna pojasnila vprašajte na 14416 Darwin Ave., ali pokličite MU 1-6880 med 5 in 6 uro zvečer. (102)

Farma naprodaj

Hiša 6 sob, nov skedenj, garaža za 2 avta, 15 akrov grozdja, 3 akre jabolk, mlad gozd, traktor in orodje. Pokličite Harpersfield 3183 ali pišite ali pridite osebno.

Joseph Gruber,

South River Rd.,
Geneva, O.
May 21, 23, 25

Lepotilni salon naprodaj

Lepotilni salon na 1144 Addison Rd., je naprodaj. Pokličite HE 1-6466 ali ME 1-9088. (104)

Ledenica naprodaj

"Norge" električna ledenica, 7 kubik čevljev, v jako dobrem stanju. Pokličite UT 1-0042. (102)

Moški dobijo delo

TOOLMAKERS

vse šifte
6 dni
plača od ure
Ferro Machine & Foundry,
Inc.
3155 E. 66th St.
(105)

MACHINISTS

Lathe hand, must do own set up, Drill press operators, first shift, hourly rate, overtime. See Mr. Hasman.
Federal Foundry Supply Co.
4600 E. 71, south of Harvard
(101)

Delo dobi

Tesar ali stavbni mizar dobi delo. Mora biti izučen v gradnji novih hiš.

Demshar Bldg Co.

882 E. 140th St.

(102)

OLIVER

potrebuje
TOOLROOM MACHINE
OPERATORS
TOOLMAKERS
SHEET METAL LAYOUT
MEN — Complex
TURRET LATHES

Small & Large

HOBBING MACHINE

Vertical & Horizontal
gear & spline

GRINDERS External

MILLWRIGHTS Class B.

CAMOGRAPH or OXY-

GRAPH MACHINE

OPERATORS

Visoka plača od ure in druge ugodnosti

Mora biti pripravljeni delati vsak šift

Dekaz o državljanstvu

potreben

Employment urad odprti vsak dan od 8 A.M. do 4:30 P.M.; ob torkih in četrtkih tudi od 6:30 do 9 zvečer; ob sobotah od 9 A.M. do poldne.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.

KE 1-0300

Tuesdays and Thursdays KE 1-0301 (102)

CADILLAC

MOTOR CAR

DIVISION

General Motors Corp.

Cleveland Tank Plant

6200 Riverside Drive
Cleveland 11, Ohio

TOOL SHARPENERS

TOOL SHARPENERS

TRAINEES

6 dni v tednu

Plača od ure

Employment Office odprti od ponedeljka do sobote od 8. zj. do 4. pop.

Dokaz o državljanstvu

potreben

(106)

Ženske dobijo delo

Ženske za snajenje

Delo ponoči v Carnegie Hall Medical Bldg., 10515 Carnegie Ave. Vprašajte v basementu Forelady med osmo uro jutraj in 8:30 zvečer. (101)

Ženska dobi delo

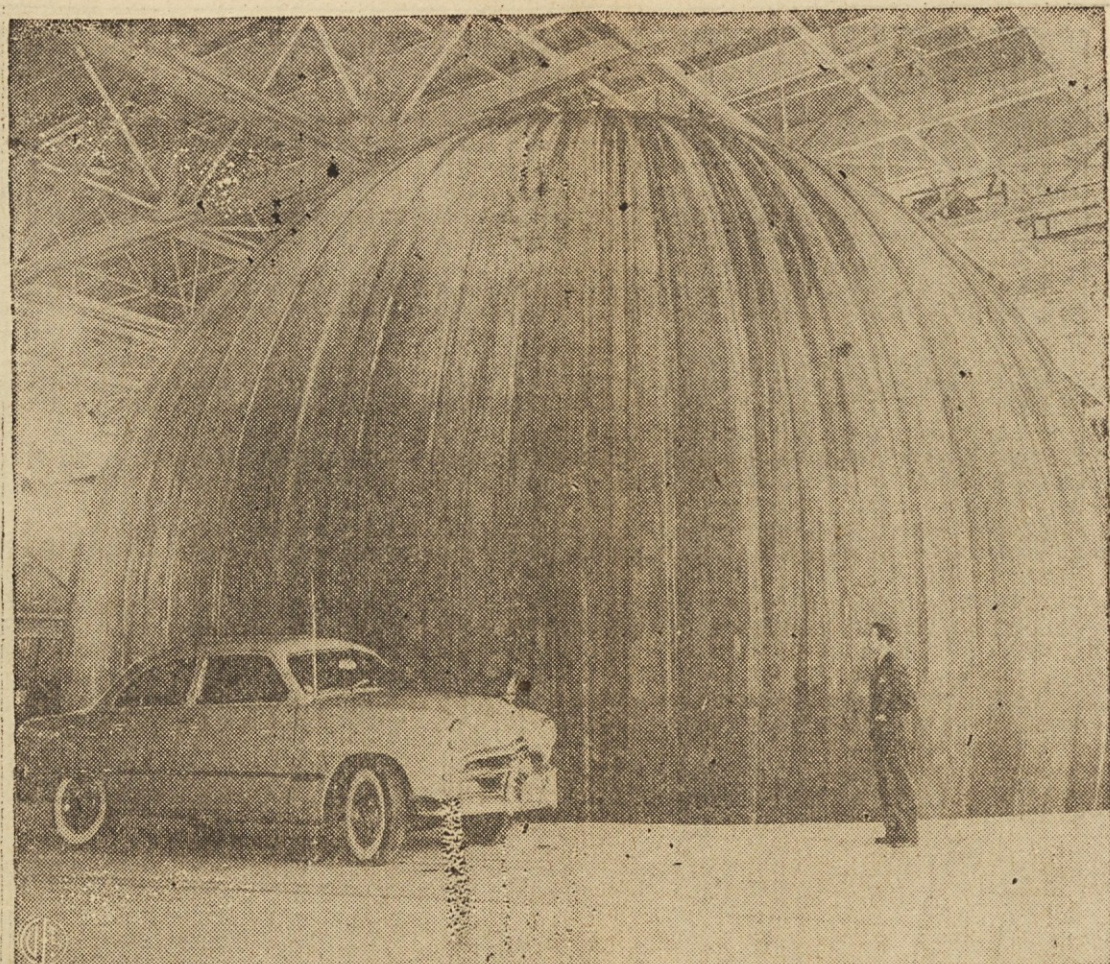
Za "cafeteria counter" v tovarniški kafeteriji — uniforma in hrana preskrbljena. Mesečna plača. Pokličite Miss Boppel — HE 1-0500. (103)

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.

Get a package of sixty, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark

ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

Kaj je le neki to? — To je hiša, ki jo je nedavno izdelala Goodrich družba za ameriške zračne sile. Izdelana je iz posebnega gumija in vlaknastega stekla ter bo nudila streho radarskim napravam na Alaski. V primeru ima 52 čevljev in bo lahko vzdržala tudi pritisk vetra, ki bo divjal z brzino 120 milj na uro preko zasneženih mrzlih pokrajin Alaske.

Charles Dickens

Velika pričakovanja

—ker je izginila iz tistega kraja in niso nič vedeli, kam naj bi bila prešla. To pa je spet povzročilo, da so začeli ugibati in izražati različna mnenja. Slišal sem tudi, da so opazovali vaše sobe v Templu, Covent Court, in jih bodo morda še.”

“Kdo pa?”

“V to vprašanje se ne mislim spuščati,” se je izmikal Wemmick: “Utegnilo bi nasprotovati uradni odgovornosti. Tako sem pač slišal, kakor sem na istem kraju svoj čas slišal že mnogo drugih čudnih reči. Ne pravim vam tega, kakor da mi je kdo drug povedal. Sam sem slišal.”

Pri teh besedah mi je vzel vilice in klobaso in ves Starčkov zajtrk čedno spravi na majhen podnos. Preden pa ga je postavil predenj, je stopil v Starčkovo sobo s snažnim belim prtičem, mu ga zavezal pod brado, Starčka posadil pokonci in mu nočno čepico potisnil postrani, tako da je bil videti ves podjetej. Potem pa je zelo skrbno postavil zajtrk predenj in dejal: “Se dobro počutite, Starček?” Dobrodušni Starček mu je odgovoril: “Že dobro, John, fant moj, že dobro! “Ker se je zdelo kakor tih dogovor, da Starček zdaj obiskov ne more sprejemati in se mora zato smatrati nevidnega, sem se naredil, kakor da sploh ne vem, kaj se dogaja.

“Ali je to opazovanje mojih sob (o čemer sem moral enkrat že sumiti tudi sam)” sem dejal Wemmicku, ko je prišel nazaj, “treba jemati v zvezi z osebo, ki ste nanjo namignili, ali pa je vse kaj drugega?”

Wemmick je bil videti zelo resen. “Ne bi si upal trditj kaj takega, češ da vem. Reči hočem, nisem mogel trditj v začetku. Vendar pa je tako, ali pa v kratkem bo, ali pa je vsaj velika nevarnost za kaj takega.”

Ker sem videl, da iz zvestobe do Little Britain ne bo povedal vsega, kar ve, in sem mu bil hvalčen, da se je spustil vsaj tako daleč, nisem več tiščal vanj. Malo sem pomislil, potem pa mu le rekel, da bi ga rad nekaj vprašal, kar naj mi odgovori ali pa ne, kakor se mu bo zdelo: prepričan da sem, da on bolj ve, kaj je prav. Prenehal je z zajtrkom, prekrizal roke, in nategnil rokave pri srjaci (počutil se je domače in udobno, kadar je bil brez suknje, in mi pokimal, naj kar vprašam.

“Ste že kdaj slišali o zloglasnem človeku, čigar pravo ime je Compeyson?”

Odgovoril mi je tako, da je spet prikimal.

“Je še živ?”

Spet je prikimal.

“Se nahaja v Londonu?”

Še enkrat je prikimal, grdo spatil poštni nabiralnik svojega obraza, spet prikimal in nadaljeval z zajtrkom.

“Zdaj, ko je izpraševanje opravljeno,” je dejal Wemmick

ter mi stem tudi namignil, da ga mora biti konec, “vam bom pa povedal, kaj sem napravil, ko sem izvedel to novico. Najprej sem šel v Garden Court, da poiščem vas. Ker vas nisem našel, sem se napotil h Clarrikeru, da poiščem Mr. Herberta.”

“In ste ga dobili?” sem vprašal zelo zaskrbljen.

“In sem ga dobil. Ne da bi mi našteval imena ali se spuščal v podrobnosti, sem mu dal razumeti: Ako se vam zdi, da se kdorkoli — Tom, Jack ali Richard — nahaja v vaših sobah ali v njihovi neposredni bližini, boste najbolje storili, ako tega Toma, Jacka ali Richarda spravite kam drugam, dokler se Mr. Pip ne vrne.”

“Je bil zelo v zadregi, kaj naj stori?”

“Je tudi bil v hudi zadregi, posebno še zato, ker sem mu povedal svoje mnenje, da bi ne bilo varno, vsaj zaenkrat ne, če bi spravi tega Toma, Jacka ali Richarda predaleč. Mr. Pip nekaj vam bom povedal. Kakršne so okoliščine sedaj, ga ni boljše kraja ko veliko mesto, če si že v njem. Ne prihajajte na dan prezgodaj. Skrivajte se in se ne ganite. Čakajte, da se stvari poležejo, šele potem si upajte na dan ali celo v tuji-no.”

Zahvalil sem se mu za dragoceni nasvet, potem pa ga vprašal, kaj je ukrenil Herbert.

“Mr. Herbert je bil za pol ure kup nesreče, potem pa je skoval načrt. Omenil mi je kot tajnost, da dvori neki gospodični, ki ima očeta, priklenjenega na posteljo, kar pa verjetno veste tudi vi. Ta oče torej je bil nekoč blagajnik, zdaj pa ima postelje pri obokanem oknu, od koder lahko gleda ladje, ki plovejo po reki gor ali dol. S to gospodično se najbrže tudi vi poznate, ne?”

“Ne osebno,” sem odgovoril.

Resnica je bila, da je bila name huda, češ da sem draga tovarišija, ki je Herbertu samo v škodo. Ko ji je Herbert prvič predlagal, da bi me ji predstavil, je predlog sprejela tako hladno, da je moral Herbert za-devo tudi meni zaupati. Sklenil je, da me ji bo že kasneje kdaj predstavil. Ker sem tudi začel Herberta skrivaj podpirati, da je mogel kam naprej, si tega nisem gnal k srcu. Herbert in njegova zaročenka pa si kajpada tudi nista kaj preveč želela še kake tretje osebe pri svojih sestankih. In tako je prišlo, da je doslej še nisem videl, čeprav sem bil prepričan, da me je že malo više cenila in mi je po Herbertu tudi redno pošiljala svoje pozdrave. Vendar pa Wemmicka s temi podrobnostmi nisem hotel motiti.

“Ker ima torej njegova soba obokano okno,” je dejal Wemmick, “in ker leži ob reki, doli ob pomolu, med Liwehouse in Greenwich, in jo vzdržuje, kakor se zdi, spoštovanja vredna vdova, ki tudi oddaja zgornje nadstropje opremljeno v najem, me je Mr. Herbert vprašal, kaj če bi začasno vtaknili v to sobo Toma, acka ali Richarda? Meni se je to zdelo zelo pometno, in sicer iz treh razlogov, ki vam jih hočem povedati. Prvič: hiša je daleč proč od vseh vaših potov, daleč od vseh prometnih cest, velikih in malih. Drugič: Ne da bi se ji sami približali, zmerom lahko izveste od Mr. Herberta, je li Tom, Jack ali Richard na varnem. Tretjič: čez nekaj časa, ko se vam bo zdelo varno, boste mogli smuk-

niti Toma, Jacka ali Richarda — izrabite ta večer, da se polastite njegove prenosne imovine. Nič ne veste, kaj se mu utegne primeriti. Nikar pa ne pustite, da bi se njegovi prenosni imovini kaj primerilo.”

Ker niti malo nisem upal, da bi mogel to zadevo Wemmicku tako prikazati, kakor sem nanjo gledal sem, rajši nisem nič odgovoril.

“Čas je že, in moram iti,” je rekel Wemmick. “Če nimate do večera nobenega nujnega opravka, bi vam svetoval, da reskar tu ostanete. Videti ste zelo zbugani, zato vam bo prav dobro delo, če s Starčkom skupaj preživite povsem miren dan — Kmalu bo vstal — in si privo-

ščita grižljaj — se spominjate svinje?”

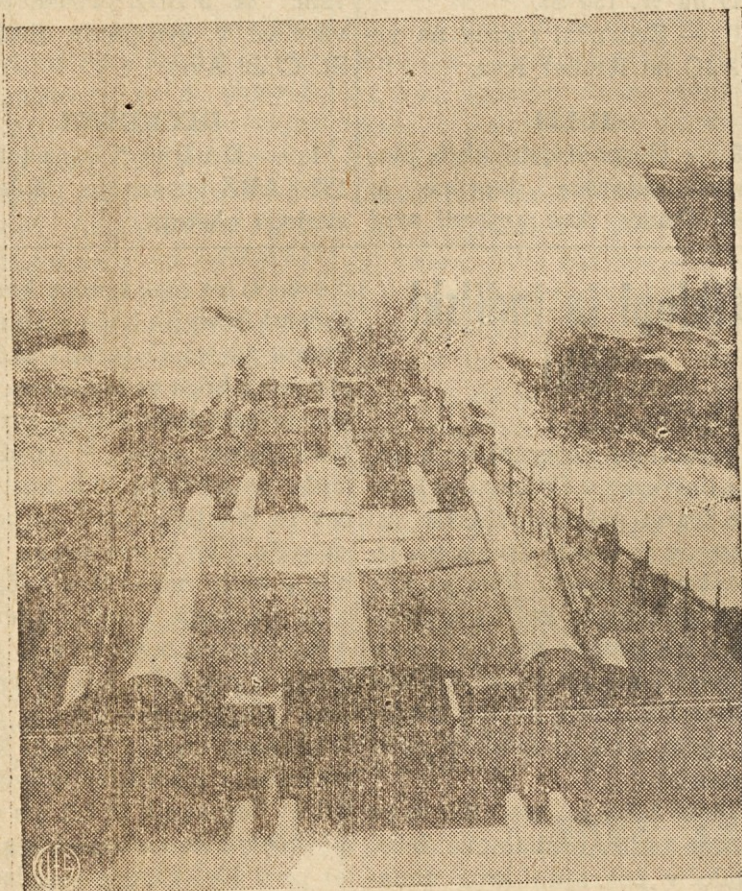
“Seveda se.”

“No prav, in grižljaj nje. Klobasa, ki ste jo cvrli, je bila od nje, in bila je v vseh ozirih priložnostna svinja. Le pokusite jo, četudi samo zaradi starega znanja. Zbogom, Starček!” je veselo zevnil.

“Že dobro, John, že dobro, fant moj!” je začel starec iz svoje sobe.

(Dalje prihodnjič)

— Plin helij je brez barve, brez okusa in brez duha, torej ima vse tiste lastnosti, ki jih običajno naštevamo, kadar opisujemo zrak.

Mogočna “Mo” prihaja domov — Krma mogočne oklopnice Missouri reže razburkane morske valove na poti domov. Ogronna bojna ladja je sodelovala v vojni na Koreji. Ponovno je s svojimi težkimi topovi obstreljevala komunistična oporišča ob korejskih obalah.

Roman o ljudeh, ki jih žeja po svobodi

Zgodba o globoki ljubezni dveh mladih ljudi, njenem gorečem idealizmu in samožrtvovanju za svobodo

“Ljudska pravica” in “Ljudska demokracija” razgaljeni v ostri luči satire.

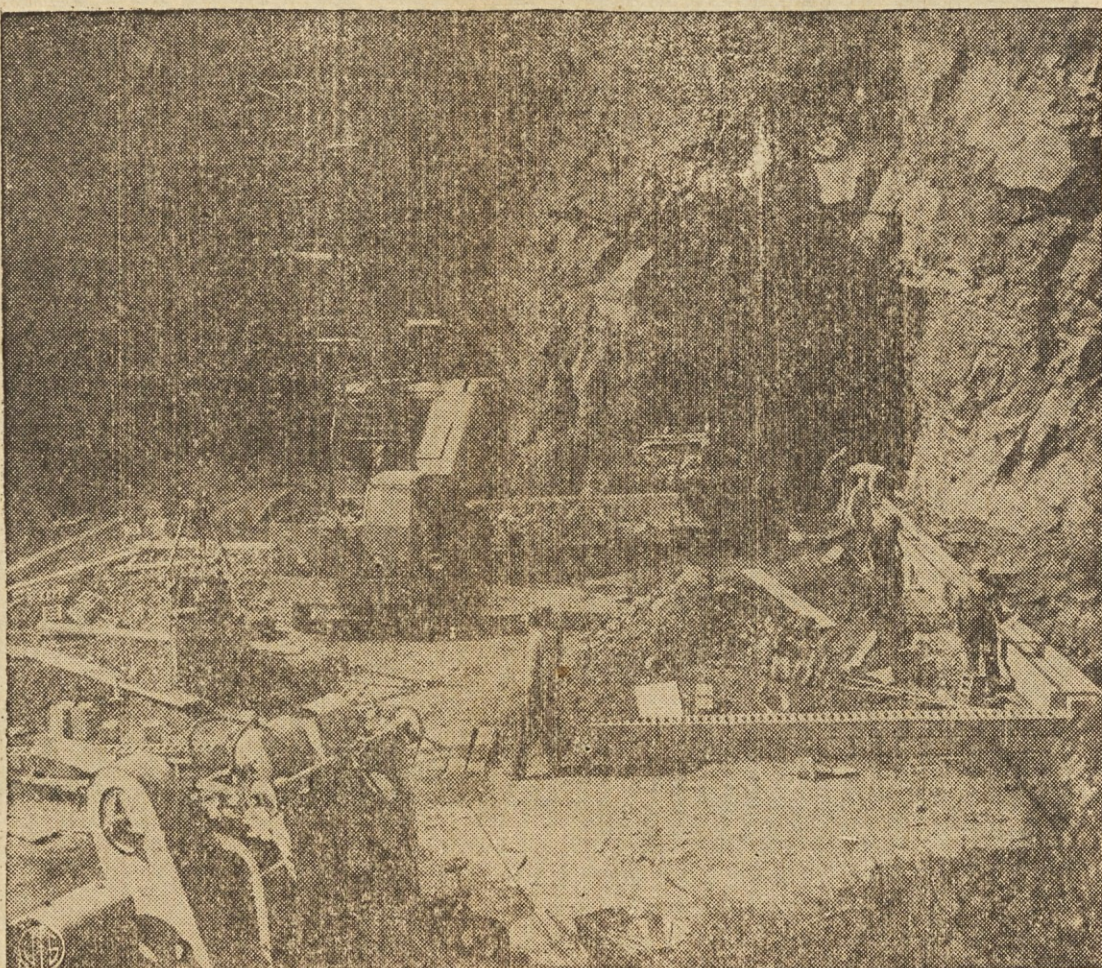
Roman, ki ga čitajo povsod, kjer živijo Slovenci v svobodi: v Severni in Južni Ameriki, v Avstraliji, Angliji, Franciji, Italiji, na Tržaškem, Goriškem in Koroškem, v Egiptu in celo v Siamu.

TE KNJIGE NE BI SMELO MANJKATI V NOBENI SLOVENSKE NEKOMUNISTIČNI HIŠI!

Trdo vezan, 274 strani, z lepo naslovno sliko. Cena \$3.00. Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali TRIGLAV PUBLISHING
6117 St. Clair Ave. 1107 E. 74 St.
Cleveland 3, O. Cleveland 3, O.

POLOŽAJ JE ZANJE UGODEN. — Namreč za zaklonišča pred atomskimi bombami, če jih bo kdaj treba, seveda. Nad krajem Linlithgo, N. Y. kjer godijo v velikanskih podzemeljskih prostorih gobe, dela trdka Knaust Brothers zaklonišče kakih tisoč cementnih kleti opremljenih z napravami za zračenje in vsemi drugimi varnostnimi pripravi. Vrata v zaklonišče bodo težka 36 ton s posebno ključavnico. Kakih 400 teh prostorov bo gotovih že koncem maja.

SEE A
Maytag
FIRST!

Dependable Maytags last for years. Three models — \$124.95 to \$179.95. Liberal trade-in, easy terms. See them today!

NORWOOD

Appliance & Furniture
6202 St. Clair Ave.
JOHN SUSNIK

EN 1-3634

Berite in naročite se na

KOPRIVE

“Mesečnik za štrgljanje ljudskih grešnikov”
Humor in satira, poper in koprive na debelo in drobno
Urejuje Ivan Jontez

Naročnina v U.S. \$1.00, izven U.S. \$1.50

KOPRIVE

1107 E. 74 St.

Cleveland 3, Ohio

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 1-2730

ŽENINI IN NEVESTE!

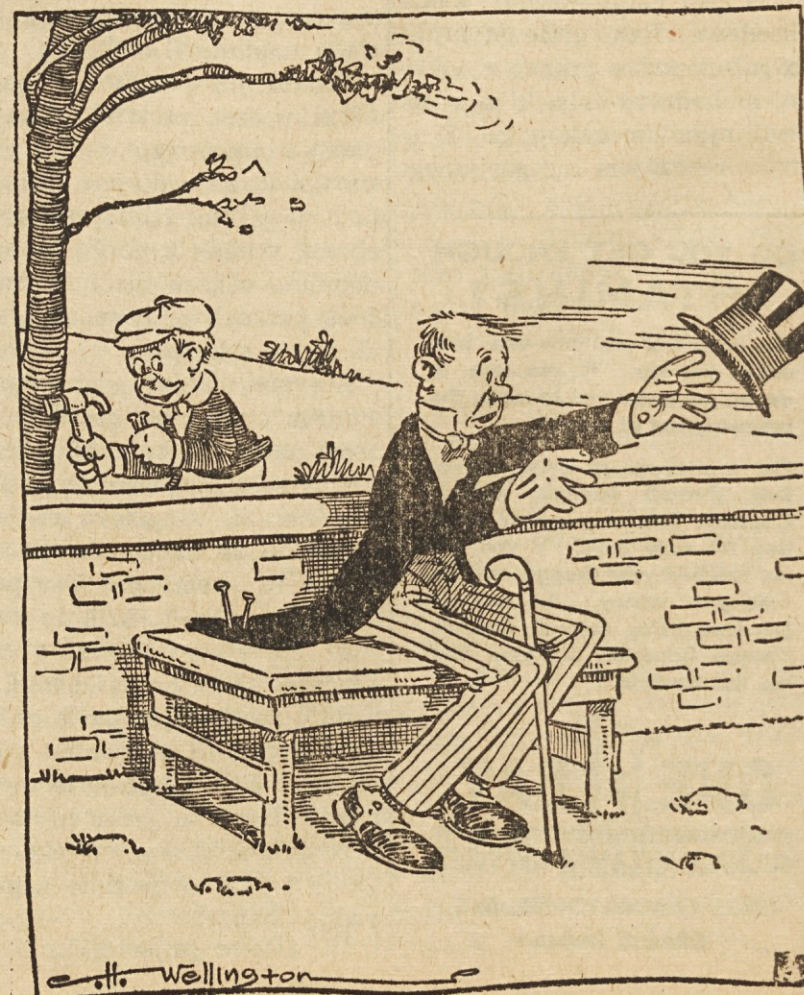
Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

For Your Vacation
Welcome to
Christiana Lodge
SLOVENIAN RESORT

The Hotel has 30 rooms with connecting shower's. There are 17 cottages, each with private shower. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE
DOMINIK KRAŠOVEC, Prop.
P. O. Edwardsburg,
Michigan
Phone 26 F 14